

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOW: - BIZ GARAŞSYZ DÖWLETIMIZIŇ HEMIŞELIK BITARAPLYK HUKUK ÝAGDAÝYNA EÝERIP, DÜNYÄNIŇ ÝURLARY WE HALKLARY BILEN DOSTLUKLY, HOŞNIÝETLI GOŇSUÇYLYK GATNAŞYKLARYNY ALYP BARÝARYS.

ZAMAN

INTERNATIONAL MEDIA
TÜRKMENISTAN

3-nji fewral, 2023. Belgisi 5/1519

TÜRKMEN-RUS HYZMATDAŞLYGY ÖSDÜRILÝÄR

30-njy ýanwarda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow RF-niň parlament wekiliýetine ýolbaşçylyk edip ýurdumyza sapar bilen gelen Russiýa Federasiýasynyň Federal Ýygnağynyň Döwlet Dumasynyň Başlygy Wýaçeslaw Wolodini kabul etdi.

nagynyň Döwlet Dumasynyň ýolbaşçysy mähirli kabul edilendigi üçin tüýs ýürekden hoşallyk bildirip, döwlet Baştutanymyza Russiýa Federasiýasynyň Prezidenti Wladimir Putiniň salamyny we iň gowy arzuwlaryny ýetirdi. Şeýle-de myhman iki ýurduň döwlet Baştutanlarynyň tagallary bilen ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygyň, şol sanda parlamentara gatnaşyklaryň depginli ösdürilýändigini nygtady. Şunda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy, türkmen halkynyň Milli Lideri Gurbanguly Berdimuhamedowyň geçen ýyl Moskwa şäherine amala aşyran saparynyň kanun çykaryjy edaralaryň ugry boýunça türkmen-rus hyzmatdaşlygyna täze itergi berendigi bellenildi.

Duşuşygyň dowamynda deňhukuklyk, özara hormat goýmak ýörelgelerine esaslanýan türkmen-rus gatnaşyklarynyň dostlukly we strategik häsiýete eýedigini kanagatlanma bilen nygtaldy. Özara düşünişmeği, ynanyşmagyň döwletara gatnaşyklara mahsus bolan ýokary derejesi netijeli hyzmatdaşlygyň ähli ugurlar boýunça ösdürmek üçin berk binýat bolup durýar.

Netijeli syýasy dialog hem-de dürli derejelerdäki yzygiderli gatnaşyklary ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygyň üstünlikli ösdürilmeğine ýardam berýär. Şunuň bilen baglylykda, ýakynnda Russiýa Federasiýasynyň Hökümetiniň Başlygynyň Türkmenistana amala aşyran resmi saparynyň ähmiýeti bellenildi. Geçirilen duşuşyklaryň netijesinde döwletara gatnaşyklaryň türkmen-rus hyzmatdaşlygyny mundan beýläk-de okgunly ösdürmeği maksat edinýändikleri tassyklanyldy hem-de resminamalaryň ulý toplumyna gol çekildi. Şeýle-de, Aşgabatda bilelikdäki işewürlük maslahaty geçirildi. Bularyň hemmesi döwletara hyzmatdaşlyga hil taýdan täze

itergi bermäge gönükdirilendir.

Hyzmatdaşlygyň ileri tutulýan ugurlary boýunça pikir alyşmak bilen baglylykda, söwda-ykdysady, energetika, senagat, ulag we beýleki ulgamlardaky özara gatnaşyklaryň netijeli häsiýete eýedigini bellenildi. Türkmenistan bilen Russiýa Federasiýasynyň sebitleleriniň we subýektleriniň arasynda ýola goýlan goni gatnaşyklary köpugurly ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygyň üstüni ýetirýär. Ýnsanperwer ulgama – ylym-bilim, saglygy gorayyş, medeniýet ugurlary boýunça netijeli gatnaşyklary hem türkmen-rus hyzmatdaşlygynyň aýrylmaz bölegidir.

Iki döwletiň we olaryň halklarynyň arasyndaky özara düşünişmeği pugtalandyrmagyň ýene-de bir möhüm guruly hökmünde garalýan parlamentara hyzmatdaşlyk söhbetdeşligiň aýratyn ugry boldy. Şunda ýokary derejede gazanylan ylalaşyklaryň we kabul edilen çözümleriň kanunçylyk taýdan üpjün edilmeği üçin bu ugry ösdürmeğiň zerurdygyny nygtaldy. Döwlet Baştutanymyz ýurdumyzyň bu hyzmatdaşlygy işjeňleşdirmäge mundan beýläk-de goldaw bermäge taýýardygyny tassyklady hem-de mümkinçilikden peýdalanyp, Russiýa Federasiýasynyň Prezidenti Wladimir Putine mähirli salamyny, iň gowy arzuwlaryny beýan etdi.

Duşuşygyň ahrynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow we Russiýa Federasiýasynyň Federal Ýygnağynyň Döwlet Dumasynyň Başlygy Wýaçeslaw Wolodin dostluk, hoşniýetli goňsuçylyk ýörelgelerine esaslanýan döwletara gatnaşyklaryň täze many-mazmun bilen baýlaşdyrylyp, mundan beýläk-de depginli ösdüriljekdigine ynam bildirip, birek-birege berk jan saglyk, üstünlik, iki ýurduň halklaryna bolsa rowaçlyk hem-de abadançylyk arzuw etdiler.

ARKADAG – WATANYŇ HAK HOWANDARY

» Ýaňy-ýakynnda Türkmenistanyň Milli Geňeşiniň, ýurdumyzyň jemgyýetçilik wekilleriniň bilelikdäki taryhy mejlisinde Gahryman Arkadagymyzyň Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy wezipesine saýlanmagy hem-de türkmen halkynyň Milli Lideri diýlip kanun esasynda ykrar edilmeği tutuş ýurdumyza giň goldaw tapdy. Çünki raýatlygymyzyň şeýle çäksiz ynamyna we bimöçber hormatyna eziz Arkadagymyzyň halkymyzyň öňündäki ägirt ulý taryhy hyzmatlary bilen mynasyp boldy. » 3

PARAHATÇYLYK SÖYÜJILIGIŇ AÝDYŇ ÝOLY

» BMG-niň Baş Assambleýasynyň 77-nji sessiýasynyň 45-nji plenar mejlisinde Türkmenistanyň başlangujy bilen «2023-nji ýyl – Parahatçylygyň kepili hökmünde dialogyň halkara ügüly» atly Kararnamanyň kabul edilmeği hormatly Prezidentimiziň alyp barýan parahatçylyklyklyk daşary syýasatynyň nobatdaky üstünligi boldy.

Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplyk hukuk ýagdaýy ýurdumyzyň Garaşsyzlygyny üpjün etmede we ösüş üçin amatly daşarky şertleri döretmekde we hakikatdan-da binýatlaýyn ähmiýete eýedir. » 3

Adamyň saglygy jemgyýetiň we döwletiň iň ýokary gymmatlygydyr

1-nji fewralda Lebap welaýatynyň Kerki şäherinde döwlet özgertmeler maksatnamalarynyň üstünlikli amala aşyrylmagynyň çäklerinde gurlan täze dermanhananyň açylyş dabarasynyň boldy.

ga berilýändigini we gurulmagy dowam edýändigini nygtaldy. Döwlet Baştutanymyzyň belleýşi ýaly, ýurdumyza adamyň saglygy jemgyýetiň we döwletiň iň ýokary gymmatlygy bolup durýar. Şoňa görä-de, ilatyň saglygyny goramak, keselleriň önüni almak we ýok etmek, saglygy gorayyş, derman senagatyny dünýä derejesinde ösdürmek boýunça köp işler amala aşyrylýar. Saglygy gorayyş ulgamynda özgertmeler dowam

etdiriler. Taze-taze hassahanalar, bejeriş-sagaldyş edaralary gurlup, döwrebap lukmançylyk enjamlary we derman serişdeleri bilen üpjün ediler. Diýarymyzda dünýä ölçeglerine laýyk gelýän, önümleriň ýüzlerçe görnüşini öndürýän derman senagaty pudagyňyň kuwwatlyklarynyň artdyrylmagyna aýratyn ähmiýet berilýär. Bu ugurda gazanylan üstünlikleriň netijesinde ýurdumyza öndürilýän derman serişdeleriniň görnüşleri artýar we

hili ýokarlanýar. Bu gün bereketli türkmen toprağynda ösýän hem-de bejerijilik ukyby bolan ösümliklerden dermanlyk serişdeleri öndürýän kärhanalar ýurdumyzyň çar künjeğinde açyldy.

Lebap welaýatynda Saglygy gorayyş we derman senagaty ministrliginiň buýan kökünden dürli dermanlyk serişdeleri öndürýän «Buýan» toplumynda 2024-nji ýylda glisirizin turşusyny öndürmek boýunça täze kärhanany açmak meýilleşdirilýär.

Derman senagatynyň ösdürilmeğine ýurdumyzyň işewürleri hem saldamly goşant goşýarlar. Şu gün açylyan täze desga munuň aýdyň mysalydyr. Umumy meýdany 500 inedördül metre barabar bolan hem-de deňişli talaplara laýyk gelýän täze dermanhana ýurdumyzyň Senagatçylyk we telekeçiler birlleşmesiniň agzasy «Tebigat çeşmesi» hususy kärhanasyna deňişlidir. Yeri gelende aýtsak, bu kärhana ýurdumyzyň dürli sebitlelerinde şeýle desgalary dolandyrmagyň ulý tejribesini toplady. » 2

BERKARAR DÖWLETIŇ BAGTYÝAR ÝAŞLARY

» Gotaýda paýtagtymyzyň «Mekan» köşgünde Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň nobatdaky VIII gurultaýy geçirildi. Oňa Aşgabatdan hem-de ýurdumyzyň ähli welaýatlarýndan Ýaşlar guramasynyň wekilleri gatnaşdylar. Nobatdaky gurultaýyň Arkadag Serdary bagtyýar ýaşlar üýlünde geçirilmeği möhüm ähmiýete eýedir. Çünki ýaşlaryň döwrebap bilimli, ruhy-ahlak we beden taýdan sagdyn bolup ütişmekleri baradaky meseleler döwlet Baştutanymyzyň hemişe üns merkezinde durýar. » 3

Rimde Geraklyň heýkeli tapyldy

» Italiýanyň paýtagty Rimde seýilgähiň aşagyndan geçýän tagym ulgamy abattanýarka, gadymy Rimniň mifologik gahrymany hasaplanýan Geraklyň mermerden ýasalan heýkeli ýüze çykarylady. » 4

Rahat uklamaga ýardam edjän 5 iýmüt

» Deňagramly iýmittenmek ýokary hilli ukyny üpjün edjär. Bitermentler käbir iýmüt ýatmazdan ozal iýmegi maslahat berjärler. » 5

Antarktikanyň çür depesine çykdy

» Ultra marafon ylgaýjysy bolan braziliýaly zenan türger Fernanda Masiel täze rekord goýdy. » 7

«Çelsi» çempionatyň rekordyny täzeledi

» Angliýanyň «Çelsi» topary transferden doýmaýandugyny ýene bir ýola subut etdi. » 8

Nikasynyň 80 ýyllygyny bellediler

Belgiýanyň taryhynda ilkinji gezek bir 80-ýaşly gosh birikdirmeleriniň 80 ýyllygyny bellediler. Ýurduň Flamand sebitiniň Hutalen şäherinde ýaşayan Eduard Keywers we Angelina Haseldonk atly 80-ýaşly nikasynyň 80 ýyl ozal, 1943-nji ýylyň 30-njy ýanwarynda ýurduň Gil şäherinde gyýlandygy mälim edildi. Keywers 1923-nji ýylda, Angelina 1925-nji ýylda dünýä inipdir. Şeýlelikde, Keywers golaýda 100 ýaşyny hem bellemäge taýýarlyk görýär.

Ýewropa Super asyrylyk guramasynyň Belgiýadaky wekili 80-ýaşly nika hatyny seljerip, onuň hakykydygyny tassyklady.

Keywers we Haseldonk 2018-nji ýylda metbugatda çap edilen söhbetdeşliginde aradan geçen ýyllara garamazdan, häzirem bir-birlerine aşykdygyny mälim edipdiler.

Maglumatlara görä, mundan ozal ýurt-da diňe 8 80-ýaşly nikalarynyň 79-njy ýyllygyny belläpdir. Ýewropada nikanynyň 25 ýyllygy «kümüş», 50 ýyllygy «altyn», 70 ýyllygy «platina» we 80 ýyllygy «dub» diýlip atlandyrylýar.

Bütindünýä mirasynyň sanawyna goşuldy

YUNESKO-nyň Bütindünýä mirasy komiteti Ukrainanyň taryhy merkezi Bütindünýä medeni mirasynyň sanawyna goşmak barada karar kabul etdi. Bu karar, şäheriň gymmatyny we ony goramagyň ähli adamzadyň borjudygyny ykrar edýär. Bu barada Birleşen Milletler Guramasynyň Bilim, ylmy we medeniýet meseleleri boýunça guramasynyň (YUNESKO) baş direktory Odre Azule mälim etdi.

Kinoda, edebiyatda we sungatda yz galdyran rowaýaty Odessa şäheri indi halkara jemgyýetçiliginiň goragy astynda bolar. Bu şäheriň YUNESKO-nyň Bütindünýä mirasynyň sanawyna girizilmegi, şäheri mundan beýläk goramak baradaky umumy kararymyzy ýüze çykarýar – diýip, Odre Azule belledi.

Elektrik önümçiliginde ýel we Gün gazdan öňe geçdi

Ýewropa Bileleşigine agza ýurtlarda ýelden we Günden alynýan energiýa geçen ýyl 22,3 göterim ýokarlanydyr. Şeýlelikde, elektrik energiýasynyň önümçiliginiň rekord derejäsine ýetip, gazdan alynýan energiýadan öňe geçipdir. Sebitle elektrik energiýasynyň 19,9 göterimi gazdan alnypdyr. Elektrik energiýasynyň 32 göterimi gidroelektrik beketlerden we beýleki çeşmelerden, 16 göterimi kömürden alnypdyr.

Merkezi edarasy Londonda ýerleşýän «Ember» maslahat beriş guramasynyň taýýarlan maglumatyna görä, Ýewropada ýagyň az ýagmagy sebäpli

gidroelektrik beketlerden alynýan energiýa hem azalypdyr. Günden alynýan elektrik energiýasy ozalky ýyldakydan 24 göterim artyp, iň köp energiýa alnan çeşme bolupdy. Geçen ýyl Ýewropanyň 20 ýurdunda Günden alynýan elektrik energiýasynyň möçberiniň rekord derejäsine ýetipdir. Niderlandlarda elektrik energiýasynyň 14 göterimi Günden alnyp, bu ugurda öňdeligi eýeläpdir. Arassa çeşmelerden alynýan energiýanyň möçberiniň artmagy gidroelektrik çeşmelerde emele gelen ýitginiň öwezini dolupdyr.

Aýsener AGAJYKOWA,
Ýagysgeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz universitetiniň mugallymy.

Adamyň saglygy jemgyýetiň we döwletiň iň ýokary gymmatlygydyr

Başlangyjy 1-nji sahypada.

Bir gatly binada müşderiler üçin niýetlenen giň we oňaýly söwda zaly, derman serişdeleriniň, lukmançylyk enjamlarynyň bölümleri, ammar jaýy göz önünde tutulypdyr.

Täze açylan dermanhanada ýurdumyzda öndürilýän we Ýewropanyň öňdebaryjy önüm öndürijileriniň köp görnüşli derman serişdeleri, dürli lukmançylyk önümleridir enjamlary, bereketli türkmen topragynda ösýän dermanlyk ösümlikler elýeterli bahalardan müşderilere hödürleýär.

Arakesmesiz we dynç günsüz sagat 7:00-dan 23:00-a çenli işleýän dermanhananyň işgärler düzüminde farmasewtler, maslahatçy lukmanlar bar. Munuň özi müşderilere peýdaly maslahatlary almaga hem mümkinçilik berýär. Bu ýerde müşderiler üçin ähli amatly şertler döredilipdir.

Hususan-da, dermanhanada döwrebap enjamlar ornaşdyrylyp, olar sanly ulgama birikdirilendir. Satyn alnan harytlar üçin nagt we nagt däl görnüşde hasaplaşyklary geçirip bolýar. Mundan başga-da, bu ýerde sorag-jogap gullugy guralypdyr, eltip bermek hyzmatyny guramak hem meýilleşdirilýär.

Açylyş dabarasynyň dowamynda döredijilik toparlarynyň, bagşy-sazandalaryň çykyşlary jaýbaňlandyryldy.

Täze dermanhananyň açylmagy mynasibetli guralan dabara gatnaşyjylar hormatly Prezidentimize halkyň saglygyny we abadan durmuşyny maksat edinýän syýasaty üçin tüýs ýürekden hoşallyklaryny beýan etdiler.

Düýe maly – dünýe maly

Ata-babalarymyzyň «Düýe maly – dünýe maly» diýmegi ýöne ýere däl bolsa gerek. Her bir döredilen halk arasyndaky aýtgylaryň, nakyllaryň aňyrsynda durmuş elegendinden geçirilen ýaşagyň zerurlygy, olaryň ähmiýeti oýlanylýp, öçerilip döredilendir. Taryhymyza ser salsak, düýeler halkymyz üçin örän möhüm iş şertlerinde ulanylýpdyr, gelinler düýäniň üstünde kejebe bilen getirilipdir.

«Yüňünden ýorgan, süýdünden sargan» edilen düýeleriň süýdi dürli keselleri bejermekde berhezlik serişde hökmünde ulanylýpdyr, häzirkki wagtda hem düýe süýdünden giňden peýdalanýlýar. Taryhymyzyň taryply sahypalarynda buýsanç bilen ýatlanýan «Beýik Yüpek ýoluny» hem düýesiz göz önüne getirmek mümkin däl. Şol döwürde söwda-gärler argyşa gidenlerinde düýelerden kerwen gurap, ençeme menzil ýollar aşyp, söwda ulgamyň ösmegine öz goşantlaryny goşupdyrlar. Şu sebäpli hem düýeler, olaryň aýratyn beden gurluşy, yssy we sowuk howa çydamlylygy barada gyzyklanyp, öz toplan maglumatlarymy okyjylar bilen paýlaşmagy makul bildim.

Düýeleri beýleki jandarlardan tapawutlandyran aýratynlygy bu onuň iň agyr şertlerden hem täsirlenmeýän beden gurluşydyr. Düýeleriň beden gurluşy açyga we suwsuzlyga ençeme günläp çydamly bolup, üstünde ýüzlerçe kilogram ýüki bilen birnä-

çe günläp ýol ýöräp bilýär. Düýäniň agyz we dodak gurluşy ýiti tiklenli ösümlikleri aňsatlyk bilen çeynemäge mümkinçilik berýär. Dört tarapy aňgazy we ýmit siňdiriş ulgamy güýçli bolup, islen-dik oty siňdirip bilýär, bu aýratynlyk oňa gurak we jöwzaly yssy howa şertlerinde ýaşamak üçin zerurdyr.

Düýäniň gözleri iki hatar kirpik bilen gurluşandyr. Kirpikler gapan ýaly bir-biriniň içinden geçýän şekilde ýerleşip, güçli tüweleý turanda gözüne çäge we gum girmeginden gorayar.

Düýäniň burny köp sanly köklere bölünen kanallardan emele gelendir. Gurak we yssy howada çygyň mukdary az bolýar. Şu sebäpli dem alýan howasynyň cygyllygyny ýitirmezligi zerurdyr. Muňa bolsa düýäniň örän uly, öwürümlü, çygy özüne siňdirip bilýän aýratynlygy bolan örtük bilen örtülen burny ýardam berip, çygy özüne siňdirip bilýän aýratynlygy bolan örtük howadaky çygyň 66 göterimini saklap bilýär. Burnunyň bu aýratynlygy 40 derejeden hem ýokary

bolýan yssy howany 20 derejä çenli peseldip, düýäniň yssy howada salkyn dem almagyna oňaýly mümkinçilik berýär.

Düýäniň ýene-de bir täsin aýratynlygy, güýçli tüweleýleriň netjesinde howadaky çäğäniň we gumuň burnuna girmezligi üçin, edil gözlerini ýumup bilşi ýaly, burnuny hem ýapyp bilýänligidir.

Düýäniň bütin bedenini gurluş alan gur tüýleri ýakyp-ýandyryjy yssynyň de-risine ýetmezliginiň öňüni alýar. Şol bir wagtyň özünde, sowukdan goranmaga hem kömek edýär. Düýeler 70 derejä çenli yssy howada, goşa örküçli düýeler bolsa 52 derejä çenli sowuk howada ýaşap bilýärler.

Düýäniň aýaklarynyň uzyn bolşy ýaly, ýere basýan penjeleri hem giň, ýaýbaň görnüşde bolup, çäğä, guma batman ýöräp bilmegine oňaýly kömek edýär. Dabanlarynyň aýratyn galyň deri bilen örtülenligi bolsa, çygyz ýere basylan aýagyň gyzmazlygyna ýardam edýär.

Düýeleriň agyr howa şertlerinde ýaşap bilmekleri üçin iň esasy serişde olaryň örküçleridir. Düýäniň örküjünde agramynyň başdan bir bölegine barabar ýag bolmak bilen, ýagyň bedeniň belli bir ýerinde ýygnaşmagy, beden suwuklygynyň azalmazlygyna, şeýlelikde beden suwuklygynyň tygyslanmagyna täsir edýär.

Ýolmyrat ÝOLMYRADOW,
Boldumsaz etrabynyň ýaşajyýsý.

Täze smartfonlaryny tanyşdyrdy

«Samsung» kompaniýasy «Galaxy S23» smartfonlaryny tanyşdyrdy. «Unpacked» atly çäräniň çäklerinde tanyşdyrylan telefonlaryň iň näýbaşysy bolan «Galaxy S23 Ultra»-nyň kamerasy 200 MP durulygunda surat düşürüp bilýär. Bu görkeziji häzire çenli telefona oturdyran iň ýokary durulykdaky fotosensordyr. Maglumat berlişine görä, enjamyň ekranynyň 22 göterimi, gabarasynyň 80 göterimi ozal ulanylan materiallaryň gaýtdan işlenmegi bilen öndürilipdir. Şeýlelikde, «Samsung» ulanyşdan galan materialy önümçilige ornaşdyran ilkinji iri kompaniýa boldy. Tehniki aýratynlyklary barada aýdylanda bolsa, smartfonyň uzynlygy 146,3 mm, ini 70,9 mm, galyňlygy 7,6 mm we agramy 168 gram. Dört reňki bolan «Galaxy S23»-iň ýz tarapynda üç kamerasy bar. Şeýle hem kompaniýa «Galaxy S23», we «Galaxy S23 Plus» smartfonlaryny tanyşdyrdy. Bu iki smart-

fony sargyt eden müşderilere «Galaxy Watch5», «Galaxy S23 Ultra» sargyt edenlere «Galaxy Watch5 Pro» «akylly» sagatlary sowgat berler.

Çärede «Galaxy Book3» enjamlary hem tanyşdyryldy. Bu seriýada «Galaxy Book3 Ultra», «Galaxy Book3 Pro» (14 we 16 düýüm) we «Galaxy Book3 Pro 360» modelleri bar. Ýanynda götermäge amatly bolan kiçiräk kompýuter hasaplanýan «Book3 Ultra» ýeňil (1 kilogram 79 gram) we ýuka (16,5 mm) bolmagy bilen tapawutlanýar. «Galaxy Book3 Pro»-nyň usulynyň agramy 1 kilogram 56 gram, galyňlygy 12,5 millimetr. Olaryň ikisiniň hem tehniki aýratynlyklary meňzeş.

Ýokardakylardan tapawutlylykda «Galaxy Book3 Pro 360» modeliniň 5G görnüşlisi bar. Planşet hökmünde hem ulanyp bolýan bu enjamda «S Pen» galymy göz önünde tutulypdyr.

Gyş pasly her ýyl bir gün azalýar

Niderlandlaryň Meteorologiya instituty (KNMI) global maýylyganyk sebäpli ýurt-da gyş paslynyň her ýyl ortaça bir gün gysgalandygyny mälim etdi. KNMI-niň bu baradaky beýanatynda ýurt-da 1960-1990-njy hem-de 1990-2020-nji ýyllar aralygynda temperaturanyň üýtgeşi we gyş paslynyň sowuk geçen günleriniň sanyndaky azalşy barada maglumat berildi. Beýanatda 1960-1990-njy hem-de 1990-2020-nji ýyllar aralygynda 1,1 dereje artandygy mälim edildi. Temperaturanyň ortaça artýandygynyň her aý seljerilendigi we sowuk geçen gyş günleriniň sanynyň azalandygyny mälim etdi.

Maglumatlar seljerilende, howanyň 4 derejeden pes bolan günleriniň sany 1960-1990-njy ýyllarda ortaça 91 gün bolupdyr. 1990-2020-nji ýyllarda bolsa, paslyň 63 günü 4 derejeden sowuk bolupdyr.

Beýanatda 30 ýyllyk döwürde gyş paslynyň 28 gün gysgalmagynyň global maýylyganyk bilen baglydygy, şeýlelikde gyşyň her ýyl 1 gün gysgalandygy mälim edildi. Şeýle hem KNMI global maýylyganyk sebäpli gyş paslynda maýyly günleriň sanynyň artmagynyň dowam etmegine garaşýandygyny belleýär.

Şengen wizasy sanly ulgam arkaly berler

Ýewropa parlamenti Şengen wizasynyň sanlaşdyrylmagy baradaky teklibi kabul etdi. Şeýlelikde, Bileleşigiň degişli edaralary ylaşan ýagdaýynda daşary ýurtlulara berilýän wizalar pasportlara ýelmenmän, onuň ýerine sanly ulgamda hasaba alnar. Bu düzgüniň howpsuzlygy has-da artdyrmaga ýardam etjekdigi mälim edildi. Emma täze düzgüniň ýola goýulmagy üçin agza ýurtlaryň wekillerinden ybarat bolan Ýewropa Bileleşiginiň Geňeşi, Ýewropa Bileleşiginiň Kommissiýasy we Ýewropa parlamenti bilelikde maslahatlaşyp, netijä gelmeli bolarlar.

Bu ýagdaýyň ýüz tutýan raýatlaryň çykdajylarynyň, diplomatik wekilhanalarda wiza üçin ýüz tutmalar üçin edilýän işleriň azalmagyna we wizalaryň bir platformadan kabul edilmegine mümkinçilik döreder.

Antarktikada gadymy meteorit tapyldy

Alymlar Antarktikada buzluklaryň astynda düzüminde Gün ulgamyň iň gadymy materialy bolan äpet meteoridiň üstünden bardylar. Britan alymlary Şagzy Elizabeth ylmy-barlag stansiýasynyň golaýynda baş sany täze nusgalygy tapyldy. Bu asman jisiminiň galyndysynyň Günüň we planetalaryň emele gelşi barada täze maglumatlary öwrenmäge mümkinçilik berjekdigi mälim edildi. Agramy 7,6 kilograma barabar bolan daş tapmak aňsat bolmandyr. Şweýsariýanyň Federal tehnologiýa institutynyň ylmy işgäri, professor Mariýa Şonbahler şeýle uly asman jisimini tapmagyň bagt işidigini belledi.

ABŞ-nyň Çikago şäherindäki Fild muzeýiniň ylmy işgäri, doktor Mariýa Waldes meteoritleriň ululygynyň o diýen ähmiýetiniň ýokdugyna ünsi çekip, kiçi mikrometeoritleriň ylmy taýdan gymmatly bolup biljekdigi belledi.

Onuň sözlerine görä, bular ýaly uly meteoriti tapmak örän şýwe bolýan ýagdaýdyr.

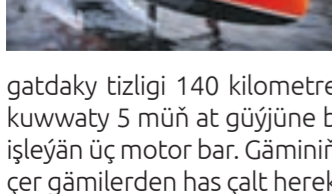
Asman jisimi has içgin öwrenilmek üçin Belgiýadaky laboratoriyalaryň birine iberiler. «New Scientist» žurnalynyň habaryna görä, materikden gopup aýrylyan uly aýsbergler buzuň aşagynda galan gadymy asman jisimlerini ýüze çykarýar. Geçen asyrdan Antarktikada 45 müňden gowrak meteoritiň tapylandygy, emma olaryň diňe 100 sanysynyň uludygy mälim edildi.

Amanjan KAKYŞOWA,

Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynyň talyby.

Suwuň ýüzünde «uçýan» gaýyk

Italiýanyň «Lazzarini» dizaýn studiyasy suwuň ýüzünde «uçup bilýän» gaýygy işläp taýýarlar. Gaýygyň uzynlygy 74 metre barabar bolup, 80 million ýewro satylar. Gaýyk «Plectrum» atly yeňil materiallardan öndürilendigi üçin aşa ýokary tizlik bilen hereket edip bilýär.

Tolkundan ýokary galýan suw ulagynyň sagatdaky tizligi 140 kilometre ýetýär. Gaýykda her biriniň kuwwaty 5 mün at güýjüne barabar bolan wodorod bilen işleýän üç motor bar. Gäminiň dizaýny suw ulagynyň deňeçer gämilerden has çalt hereket etmegine ýardam edýär.

Dört gatly bu gämide ýüzüliýän howuz, heliport, garaž we myhmanlar üçin aýratyn otaglar bar. Gäminiň sattuwa çykaryljak wagty mälim edilmedi.

Ginnesiň rekordlar kitabyna girizildi: uzynlygy 70 metr

Meksikanyň meşhur tagamlarynyň biri bolan tako Ginnesiň Bütindünýä rekordlar kitabyna girizildi. Ýurduň Morales ştatynyň Kuernawaka şäheriniň taryhy meýdanında geçirilen çärede dünýäniň iň uzyn takosy taýýarlandy. Ýuka çöregiň arasynda dürli önümler salnyp taýýarlanýan tako Günorta Amerikada meşhur tiz tagamlaryň biri hasaplanýar. Rekordlar kitabyna girizilen tako bir bitewi lawaşdan taýýarlandy. Uzynlygy 70 metr 40 santimetre ýetýän takonyň hamyryny taýýarlamak üçin 37 kilogram mekgejowen uny ulanylýpdyr. Aspezler takonyň çöregini taýýarlarynda, onuň bölünmezligine üns berdiler. Şeýle ululykdaky hamyryň ýaýylynda bölünýändigini sebäpli bu iş kyn hasaplanýar.

Mundan ozalky rekord hem bu şäherde hasaba alnyp, takonyň uzynlygy 65 metr bolupdyr.

Surata düşürilýän meşhur şäherler

«Big 7 Travel» syňahatçylyk saýty 2023-nji ýylda surata düşürmek üçin iň meşhur ýerleri mälim etdi. Bilermenler ýurtlary we şäherleri saýlanlarynda jahankeşdeleriň jemgyýetçilik ulgamlarynda paýlaşan suratlaryna seredipdirler. Sanawyň birinji ornunda Italiýanyň Milan şäheri bar. London ikinji, dünýäniň syňahatçylykda öňdebaryjy şäheri Pariž üçünji bolupdyr. Stambul we Nyu-York şäherleri dördünji we başynjy onurlary eýeläpdir. Nepal, Çikago, Bali, Şri-Lanka we Sidney ilkinji onluga giripdir. Sanawda Täze Zelandiýanyň Demirgazyk adasy, Baku, Singapur, Tokio, Seul, Maldiw adalary, Sietl, Buenos Ayres, Ibiza we Dublin bar.

ZAMAN TÜRKMENISTAN
ESASLANDYRYJYSY – «ZAMAN—TÜRKMENISTAN» HOJALYK JEMGYÝETI

Fewral aýynyň 3-1, 2023 Gazetiniň möçberi 8 sahypa. A-111019 Belgisi: 5/1519 Tiraży: 6504 Bahasy: 4,50 manat

BAŞ REDAKTOR MYRATDURDY GARJANOW
JOGAPKAR KÄTIP AMANMYRAT BAÝMYRADOW

BIZNI SALGYMYZ: Aşgabat şäheri, 1908 (Gündogar) köçesi, 10-A jaýy. Tel/Faks: 28-14-05, 28-14-36 web sahpa: www.zamanturkmenistan.com.tm elektron poçta: info.zamanturkmenistan@gmail.com

BELLIK: Redaksiýamıza gelen hatlar yzyna gaýtarylmayar. Gazetimizde ýerleşdirilen mahabatlardaky ýazgylaryň mazmunyna mahabat beriji jogapkardyr. Gazet Türkmen döwlet nesriyat gullugynyň Metbugat merkezinde ofset usulunda çap edilýär. Çap edilşiniň hiline Metbugat merkezi jogap berýär. Telefon: 399536.

Abuna ýazylmak isleyänler üçin gazetiniň indeksi: 69477

ÝURDUMYZYŇ KANUNÇYLYK BINÝADY BERKIDILÝÄR

Berkarar döwletiň täze eýjümynyň Galkynyş döwüriniň her bir günü şanly wakalara hem-de zähmet üstünliklerine beslenip, möhüm ähmiýetli syýasady wakalaryň, şeýle hem ägirt ulu durmuş-ykdysady, medeni özürtmeleriň amala aşyrylýan döwür hökmünde taryha girijär. Demokratik, hukuk we dünýewi döwletimizniň ykdysadyýetini, medeniýet, bilim, saglygy goraýyş ulgamlaryny we jemgyýetçilik durmuşynyň beýleki ugurlaryny ösdürmekde ulu üstünlikler gazanylýar.

Türkmenistanyň başlangyjy bilen BMG-niň Baş Assambleýasynyň «2023-njy ýyl – Parahatçylygyň kepli hökmünde dialogyň halkara ýyly», «Merkezi Aziýa – parahatçylyk, ynanyşmak we hyzmatdaşlyk zolagy», «Durnukly ösüşi gazanmak üçin köpçülikleýin welosiped sürmeji jemgyýetçilik ulag ulgamlaryna girizmek» atly Kararnamalary kabul etmegi möhüm halkara meseleleriň çözülmeginde ýurdumyzyň goşşan goşandynyň dünýä jemgyýetçiligi tarapyndan ykrar edilýändiginiň aýdyň subutnamasy bolup durýar.

Başlygy, türkmen halkynyň Milli Lideri Gurbanguly Berdimuhamedowyň başlangyjynda işlenip taýýarlanylýan we jemgyýetimizde giňden ara alnyp maslahatlaşylyp, geçen ýylyň 1-nji sentýabrynda geçirilen Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň VII gurultayynda Türkmenistanyň «Ýaşlar barada döwlet syýasaty hakynda» Türkmenistanyň Kanuny (rejelenen görnüşü) kabul edilip, çap edilen pursadyndan herekete girizildi. Täze rejelenen görnüşinde kabul edilen bu Kanun X bapdan ybarat bolmak bilen, 57 maddany öz içine alýar.

Ýaşlar barada döwlet syýasatynyň maksatlaryny, wezipelerini, ýörelgelerini we esasy ugurlaryny kesgitläýän, şeýle hem ýaşlaryň hukuklaryny we azatlyklarynyň üpjün edilmeginde hem-de olaryň kämil şahsyýetler hökmünde kemala gelmeginde döwlet goldawynyň ýokartlandyrylmagyna gönükdirilen ýaşlar barada döwlet syýasaty hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy ýurdumyzda alnyp barylýan ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň kanunçylyk-hukuk binýadyny pugtalandyrmaga hem-de ýaşlar üçin döredilýän mümkinçilikleri giňeltmäge ýardam edýär.

«Ýaşlar barada döwlet syýasaty hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň (rejelenen görnüşü) «Türkmenistanda ýaşlar birleşikleriniň hukuk ýagdaýy» atly 44-njy maddasynyň 1-3-nji bölüklere laýyklykda, ýaşlar birleşikleriniň hukuk ýagdaýy jemgyýetçilik birleşikleri hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy, ady agzalan Kanuny we Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalary bilen kesgitlenilýär. Türkmenistanyň ýaşlar birleşikleriniň guramaçylyk-hukuk görnüşü - jemgyýetçilik guramasydyr. Ýaşlar birleşikleri birleşmeleri we assosiasiyalary döredip bilýer. Ýaşlary ýaşlar birleşiklerine girmäge mejbur etmäge, şonuň ýaly-da olaryň işine gataşmagy gadagan etmäge ýol berilmeýär. Bu ýörelgeleriň bozulmagyna getirýän hereketler Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen jogapkärçilige eltýär.

Türkmenistanyň ähli ýaşlarynyň bähbitlerini we işleleriniň ýekemenlik aňladylmagyna daň etmäge hiç bir ýaşlar birleşiginiň haky ýokdur. Salgylanýan Kanunyň «Döwlet bilen ýaşlar birleşikleriniň öзара gatnaşyklary» atly 46-njy maddasynyň 1-3-nji bölüklere belenlişi ýaly, döwlet ýaşlar birleşikleriniň hukuklarynyň we kanuny bähbitleriniň berjaý edilmegini üpjün edýär, olaryň işine goldaw berýär, tertipnamalaýyn işiniň netijeli amala aşyrylmagy üçin olara ýeňillikleri berilmegini kanunçylyk taýdan düzgünleşdirýär.

Döwlet häkimiýet edaralary, eýjeçliginiň görnüşine we guramaçylyk-hukuk görnüşine garamazdan, kärhanalar, edaralar, guramalar ýaşlar birleşiklerine şu Kanunda göz öňünde tutulan esasy maksatlary we wezipeleri hem-de olaryň tertipnamalaýyn wezipelerini amala aşyrmak, şeýle hem durmuş geçirmek üçin gerek bolan jaýlary we desgalary, aragatnaşyk we ulag serişdelerini Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde maddasynyň esasynda berip bilýerler.

Berkarar döwletiň täze eýjümynyň Galkynyş döwüründe ýaşlar halkynda taýsuz tagallalary edýän Arkadagly Serdarymyza we Gahryman Arkadagymyza çäksiz hoşallyklarymyz bildirijäris.

Başlangyjy 1-nji sahypada. Ýurdumyzyň dünýäniň ösen döwletleriniň derejesine ýetirmek maksady bilen, Gahryman Arkadagymyz hemmetaraplaýyn işlenip düzülen, ylmy taýdan esaslandyrylan maksatnamalaryny yzygiderli hem-de üstünlikli amala aşyrdy, iri halkara forumlarynda çykyş edip Türkmenistanyň ägirt ulu tebigy baýlyklaryny, ýurdumyzyň ulag-üstaşy geçelgesini hökmündäki amatlylygyny halkumyzyň eşretine we tutuş adamzadyň hyzmatyna gönükdirdi.

Bu taslamalar dünýä jemgyýetçiligi tarapyndan doly düşünmek hem-de hoşallyk bilen kabul edildi, olaryň ençemesi eýjäm durmuş geçirdi. Türkmenistan-Hytaý we Türkmenistan-Eýran gaz geçirijileri gurlup ulanmaga berildi, häzirkä wagtda «Türkmenistan-Owganystan-Pakistan-Hindistan» gaz geçirijisiniň ägirt ulu taslamasyny amala aşyrmak boýunça işler alnyp barylýar. Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen häzir hereket edýän «Gazagystan-Türkmenistan-Eýran» halkara demir ýolundan daşary «Türkmenistan-Owganystan-Täjigistan» we «Özbeğistan-Türkmenistan-Eýran-Oman» halkara ulag geçelgeleriniň taslamalary durmuş geçirilýär. Milli Liderimiziň bu taýsuz tagallalarynyň maksady geçirmäge ady dünýäde ýaşlan Beýik Yüpek ýoluny döwrebap görnüşde täzeden dikeldip, Garaşsyz we baky Bitarap Diýarymyz halkara söwda we ýük daşama ýollarynyň merkezine öwürmekdir.

Bu dünýä ähmiýetli, «Asyryň taslamasy» diýilýän ägirt ulu tutumyň durmuş geçirmeginde Türkmenbaşy şäheriniň täze deňiz portunyň deňiz-taýsuz orny bardy. Gysga wagtyň içinde Orta Aziýa sebitiniň esasy ýük daşamagy geçelgesine öwürülen bu deňiz

Başgarm AKTAMYRADOW, Türkmenistanyň Kärdeşler Gurulagynyň Milli merkeziniň Maglumat, seljeriş we halkara gatnaşyklary bölüminiň hukuk maslahatçysy.

ARKADAG – WATANYŇ HAK HOWANDARY

porty ýurdumyzyň senagatlaşmagyna we döwrebaplaşmagyna önjeüli goşant goşýar. Dünýädäki iň bir döwrebap portlaryň biri bolan bu binalar toplumynyň gurulmagy bilen bilelikde ýurdumyzda täze senagat pudagyňy – gämi gurluşygynyň hem dübü tutul-

Häzir «Balkan» gämi gurluşyk we gämi abatalaýyş zawodunyň binýadunda dürli görnüşli gämileriň 12 sanyny gurmak boýunça degişli işler alnyp barylýar. Diýarymyzyň ykdysady kuwwatynyň ösmegine ýardam berýän şeýle desgalaryň gurulmagy bilen ýurdumyzyň dünýädäki ähmiýeti ýyl-ýyldan artýar. Halkumyzyň abraýyny arşa galdyran bu taslamalaryň başyňy başlaýjy Gahryman Arkadagymyzydyr. Goý, Gahryman Arkadagymyzyň we peder ýoluny mynasyp dowam etdirýän Arkadagly Serdarymyzyň jany sag, ömrü uzak, il-ýurt bähbitli işleri rowaç bolsun!

Aşyrmämmet BEZIRGENOW, Türkmenistanyň Kärdeşler arkaşyklarynyň Türkmenbaşy şäher birleşmesiniň başlygy.

KITAPHANA – EDEBI HAZYNANYŇ JEMLENEN ÝERI

Istendik ýaşdaky we käreki adam hökmünde suwatda köp okamaly. Kitap okamagyň ähmiýeti barada Gahryman Arkadagymyz «Kitap adamsydyň köňül nagşydyr, ol medeni gymmatlyk hökmünde ruhy baýlyga öwürülip, adamlaryň ýüreklerine ýol salyp bilýär» diýip belleýär. Ýazyjy Nurmyrat Saýranowyň «Kitap» hekaýasyny ýadymyza salalyň. Türkmen gojasy özüniň ýeke mydary bolan düýesini bir kütäbe çalşyp gaşýadýar. Dramaturg Maksim Gorkiý bir makalasynda «Men ähli bilýän zatlarým üçin kitaplar minnetdardyr» diýip ýazupdyr.

Ýurdumyzda uludan-kiçä hemmeler okamaga höwesek. Muňa ençeme ýyldan bäri şaýat alan kärim boýunça zähmet çekip gelýän ýerim bolan Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň Merkezi ylmy kitaphanasyna okamaga gelýän okyjylary görünimden has adyň göz ýetirýärin. Biz kitaphanamyza okamaga gelýän talyplara, ýaşlara, tejribeli atylmlara ulu höwes bilen hyzmat edýäris. 1941-nji ýylda döredilen kitaphana iň baýy kitaphanalaryň biri bolmak bilen, birnäçe bölümler arkaly okyjylara hyzmat edip gelýär. Kitaphanamyzda hyzmat ediş, toplamak, bejeriş, şeýle hem daşary ýurt edebiýaty we halkara kitap alyş-çalyş, seýrek neşir we basganda birnäçe bölüm hereket edýär. Bejeriş bölümünde, esasan hem, üstünden köp ýyllaryň geçmegi bilen zaýalanan sahypalaryň bejeriş-abatalaýyş işleri amala aşyrylýar. Gahryman Arkadagymyz halypa-şägitlik mek-

debine giň ýol açyp berdi. Merkezi ylmy kitaphanamyzda uzak ýyllap ýaşlara hatypaçylyk edip gelýän hünärmenleriň birnäçesi zähmet çekýär. Merkezi ylmy kitaphanamyzda her ýyl belenliýän Halkara zenanlar gününe, Milli bahar baýramyna, Türkmenistanyň Garaşsyzlyk gününe, Halkara Bitaraplyk gününe bagyşlanyp kitap sergileri guralýar. Biz kitaphana işgärleri bolup Magtymguly Pyragynyň ulu dabara bilen döwlet derejesinde belenen geçiljek 300 ýyllyk toýuna bagyşlap, ýörite sergi guramaga taýýarlyk işlerini alyp barýarys. Sergimizde Magtymguly Pyragynyň dürli döwürlerde çapdan çykan diwanlary bilen bir hatarda şahyryň döredijiliginiň dürli ugurlarynda ýazylan ylmy işler, makalalar, çekilen suratlar hem gertleşdiriler.

Kitaphanamyzyň hünärmenleri nusgawy şahyrlarymyzyň döredijiligi hakynda teleradiojaýlymlarda, metbugatda yzygiderli çykyş edýärler. Kitaphanamyzda ýurdumyzyň we daşary ýurtlaryň raýatlaryna talabalaýyk hyzmat edilýär. Hormatly Prezidentimiziň taýsuz tagallasy bilen kitaphana ulgamynyň has-da gülläp ösmegi üçin ulu işler amala aşyrylýar. Kitaphanamyza gelýän okyjylara hyzmat etmek üçin ähli mümkinçilikler döredilen. Şeýle bagtyýar zamanada ýaşamaga, işlemede ulu mümkinçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Serdarymyzyň jany sag, ömrü uzak, il-ýurt bähbitli işleri hemişe rowaç bolsun!

Ogutbibi ATAYEWA, Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň Merkezi ylmy kitaphanasynyň esasy kitaphanaçysy.

PARAHATÇYLYK SÖYÜJILIGIŇ AÝDYŇ ÝOLY

Başlangyjy 1-nji sahypada. Halkara jähtden Türkmenistanyň baky Bitaraplygy, hususan-da, onuň işjeň oňyn gönükdirilendigi sebittir we bütindünýä möçberinde durnuklylygy. Öňünden çaklamak mümkinçiligini pugtalandyrmakda, ykdysady we medeni-ynsanperwer gatnaşyklarynyň ösdürilmeğinde ähmiýetli ýagdaý boldy. Bulardan başga-da, Türkmenistan tarapyndan öňe sürülýän halkara başlangyçlar ählumumy gün tertibiniň harby-syýasý, ykdysady we yn-sanperwerlik ölçeglerine amaly goşant goşýar. BMG-niň Baş Assambleýasynyň 12-nji dekabry «Halkara Bitaraplyk günü» diýip ygylan etmegi, birnäçe Kararnamalary, şol sanda «Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy», «Halkara parahatçylygy, howpsuzlygy saklamakda we pugtalandyrmakda hem-de durnukly ösüş içinde bitaraplyk syýasatynyň orny», Türkmenistanyň başlangyjy boýunça «Birleşen Milletler Guramasynyň Merkezi Aziýa üçin öňüni alýş diplomatiýasy boýunça sebittir merkeziňiň orny» atly Kararnamalary kabul edilmegi bitaraplyk ýörelgesiniň täze derejä eýje bolýandygyna şaýatlyk edýär.

Türkmenistan strategik taýdan ähmiýetli, iri möçberli we uzak möhletli halkara maksatnamalaryny durmuş geçirmäge işjeň gatnaşýan, dünýä jemgyýetçiliginiň abraýly agzasy hökmünde özüni tanatdy. Türkmenistan halkara hyzmatdaşlygynyň baý we oňyn tejribesine esasanlyp, dünýäniň syýasý giňişliginde öz ornuny berkidýär hem-de halkara gatnaşyklarynyň ähli ulgamyny pugtalandyrmaga, halkara hyzmatdaşlygyny mundan beýläk-de gi-

ňeltmäge we kuňlaşdyrmaga işjeň gatnaşýar. Halkara, sebittir milli derejelerde tagallalaryň yzygiderli birleşmeginiň zerurdygy sebäpti, Türkmenistan BMG-niň Ösüş maksatnamasý, Çagalara gaznasý, Bütindünýä Saglygy Goraýyş Guramasý, BMG-niň ilat gaznasý, Daşky gurşawy goramak boýunça maksatnamasý we BMG-niň beýleki ýöriteleşdirilen edaralary hem-de düzümleri bilen hyzmatdaşlygy giňeldýär.

Hormatly Prezidentimiziň Döwlet Maslahatyndaky taryhy çykyşynda: «Ýurdumyzyň daşary syýasat strategiasynyň möhüm ugry hökmünde Birleşen Milletler Guramasý hem-de onuň ýöriteleşdirilen düzümleri bilen hyzmatdaşlyk işjeň ösdürilip, halkara gatnaşyklaryny we diplomatiýanyň dünýä tarhynda nusgalyk tejribesi toplanýdy» diýip belledi. Geçen ýyllarda Türkmenistan dünýä ýurtlarynyň köp sanlysy bilen diplomatik gatnaşyklary ýola goýdy. BMG-niň Baş Assambleýasynyň Başlygynyň orunbasarlygyna ýedi gezek saýlandy. Halkara we sebittir guramalarynyň, döwletlara

hyzmatdaşlygynyň gurallarynyň ençemesiniň agzasy bolmak bilen, parahatçylyk medeniýetiniň berkidilmegine goşant goşdy. Türkmenistanyň ählumumy howpsuzlyk, söwda-ykdysady, medeni-ynsanperwer, ylmy-bilim, ulag-energetika, saglygy goraýyş we ekologiýa abadançylygy baradaky konsensiyalaryň çäklerinde öňe süren örän ähmiýetli teklipleri dünýä jemgyýetçiliginde giň goldaw tapdy. Hemişelik Bitaraplygymyzyň dünýä bileleşigi tarapyndan iki gezek ykrar edilmegi halkara guramalarynyň, ilkinji nobatda, Birleşen Milletler Guramasynyň ýurdumyza berýän ünsüniň we hormatynyň aýdyň beýanydyr. Taryh üçin belent döwürde türkmen Bitaraplygy dünýäde gelsin ugramama eýje bolmak bilen, Aşgabat bu ugramamanyň jähetine sebittir we dünýäde ytlasdyryjy merkeze öwürülýär. Dürli dawajenjelleriň parahatçylyklyk çözülmegini ugur edip, ýurdumyz möhüm halkara başlangyçlaryny öňe sürmek bilen, dünýäde «Ösüş arkaly parahatçylyk», «Dialog – parahatçylygyň kepli» atly taglymatlarynyň dabaralandyrylar.

Döwletimiziň halkara abraýynyň has-da belende göterilmegi babatda bimöçber alada edýän hormatly Prezidentimiziň jany sag, ömrü uzak bolsun, umumy parahatçylygyň höküm sürmeginiň, adamzat ukbalynyň hatyrasyna öňe sürýän halkara başlangyçlary elmydama rowaçlyklara belensin!

Äşäthan KARIMOWA, Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutunyň talyby.

BERKARAR DÖWLETIŇ BAGTYÝAR ÝAŞLARY

Başlangyjy 1-nji sahypada. Gurulanyň gün tertibine ýaşlar syýasatynyň meseleleriniň toplumy hem-de Berkarar döwletiň täze eýjümynyň Galkynyş döwüriniň döwlet Baştutanymyzyň we Gahryman Arkadagymyzyň ýaş nesilleriň öňünde goýan häzirkä we geljekki wezipelerini çözmegiň ýollaryny ara alyp maslahatlaşmak girizildi. Forumyň dowamynda öňe gatnaşýýanlar «Türkmenistanda ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň 2021–2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasýnda» bellenen wezipeleri üstünlikli durmuş geçirmek boýunça anyk çäreleri, şeýle hem «Ýaşlar barada döwlet syýasaty hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň rejelenen görnüşini we döwürli möhüm wezipelerini nazarda tutup, Ýaşlar guramasynyň Tertipnamasyna üýtgetmeleri we goşmaçalary girizmek hem-de beýleki birnäçe guramaçylyk meselelerini ara alyp maslahatlaşýdyr.

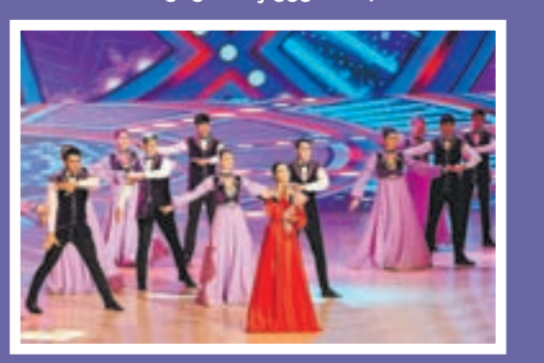
Mälim bolşy ýaly, 2022-nji ýylyň 1-nji sentýabrynda döwlet Baştutanymyzyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň VII gurultayyna gatnaşýýanlaryň öňünde çykyş edip, möhüm, jogapkärli wezipeleriň toplumyny, döwlet ýaşlar syýasaty we milli ösüş strategiyalary bilen baglylykda, bu jemgyýetçilik birleşiginiň möhüm ugurlaryny kesgittändigi bel-lenildi. Hormatly Prezidentimiz bu babatdaky wezipeleri üstünlikli ýerine ýetirmek maksady bilen, «Ýaşlar barada döwlet syýasaty hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň rejelenen görnüşini tassyklady. Degişli resminamanyň kabul edilmegi ýurdumyzda durmuş geçirilýän ýaşlar syýasatynyň hukuk binýadyny pugtalandyryp, ýaşlar üçin döredilýän mümkinçilikleriniň giriminiň giňeltmäge ýardam berer. Ýaşlar baradaky döwlet syýasaty Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň işi bilen aýrylmaz baglanşykly-

dyr. Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasý 1991-nji ýylyň 16-njy noýabrynda döredildi. Ýaş raýatlaryň bähbitlerini goraýan ýurdumyzdaky bu iri birleşme häzirkä wagtda 900 münden gowrak agzany birleşdirýär.

pähim-paýhasa, baý many-mazmuna ýugrulan ajaýyp kitaplary deňi-taýy bolmadyk gymmatly gollanmadyr, ylmy-bilim, edep-terbiýe babatda görlede mekdebidir. Ol kitaplary watansöýüji nesillerimizi milli ruhdan terbiýelemekde bahasyna ýetip bolmajak genji-hazynadyr, kämillege tarap barýan aýdýn ýollarymyzda bize şamçyragyrdy, ýol görkeziji taglymatdyr. Şundan ugur alyp, şu ýerde Ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň esasy ýörelgelerini, maksatlaryny, wezipelerini, leri tutulýan ugurlaryny hem-de ony amala aşyrmagyň çärelerini beýan edýän ugur görkeziji resminamalarynyň biriniň – Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen kabul edilen «Türkmenistanda ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň 2021–2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasýdygyny» bellemelidir. Ol ýurdumyzyň mundan

beýläk-de durmuş-ykdysady ösüşinde, Birleşen Milletler Guramasynyň 2030-njy ýyly çenli Gün tertibiniň Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmekde aýratyn orun eýeleýär. Aýratyn nygtamaly zat bolsa, şu ýylyň 21-nji ýanwarında Türkmenistanyň Milli Geňeşiniň, Jemgyýetçilik wekilleriniň bilelikdäki maslahatynyň üstünlikli geçmegi we onda agzybir halkumyzyň teklibi esasynda hormatly Arkadagymyzyň Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy wezipesine belle-

nilmegi, şeýle-de dünýäde ykrar edilen Gahryman Arkadagymyzyň Milli Liderliginiň kanun taýdan berkidilmegi, ähli agzybir halkumyzyz bilen bir hatarda, ukbalý galkynan bagtyýar ýaşlaryň buýsançly başlaryny belende göterdi. Häzirkä günde ýokary hünärlü ýaşlar ykdysadyýetimizde ähli pudaklarynda zähmet çekmek bilen, özläriniň hünär başarnyklaryny we gujur-gaýratyny ata Watanymyzyň durmuş-ykdysady taýdan mundan beýläk-de ösmegine gönükdürýärler. Bu ugurda ýaşlaryň tutanjerli işlemleri üçin ýurdumyzda ähli ýeňilliklerli mümkinçilikleri döredilýär.

Aýnabat İŞANGULYÝEWA, Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersitetiniň mugallym-öwrenijisi.

BILIM – ÜSTÜNLIKLERIŇ GÖZBAŞY

Häzirkä wagtda innowasion tehnologiýalar bilim ulgamynda giňden peýdalanylýar. Bu bolsa talypalaryň we okuwçylaryň bilim derejesiniň ösmegine getirýär.

Hormatly Prezidentimiziň aladasy bilen ýurdumyzda ýaşlaryň döwür bilen aýakdaş gtmekleri üçin ähli mümkinçilikler döredilýär. Ýaşlaryň häzirkä zaman tehnologiýasýnda baş çykarýan, giň dünýä-garaýyşly kämil şahsyýetler bolup ýetirmeklerine we olaryň bilim derejeleriniň has-da kämilleşmegine ulu üns berilýär. Ähli okuw mekdepleriniň maddý-enjamlaryn binýadynyň berkidilýändigini, ýaşlaryň iň kämil tehniki serişdelerden, internet torundan peýdalanmaktaryna giň ýoluň açylýandygyny munuň aýdyň mysalydyr. Döredilýän mümkinçiliklerden üstünlikli peýdalanýan ýaşlarymyz dürli ugurlar boýunça geçirilýän halkara bäsleşiklerde üstünlikli çykyş edýärler.

Häzirkä wagtda ýurdumyzda türkmen talypalarynyň we daşary ýurtlaryň ýokary okuw mekdepleriniň wekilleriniň gatnaşmagynda olimpiadalar guramaga hem-de geçirmäge taýýarlyk görüýär, olar ylmy ulgamynda halkara hyzmatdaşlygyny ösdürmäge ýardam eder. 23–28-nji aprel aralygynda Halkara yn-sanperwer ylmylary we ösüş uniwersitetinde talypalaryň arasynda III Aşgabat halkara matematika olimpiadasyny ilkinji gezek Aşgabat şäherinde girmek göz öňünde tutulýar. Türkmen döwlet ykdysadyýet we dolandyryş institutunda 12-nji aprelede makroykdysadyýet, 16-njy maýda dünýä ykdysadyýeti derstleri boýunça Açyk halkara internet olim-

piadasyny sanly ulgam arkaly geçirmek meýllesdirilýär. Ýurdumyzda bilim ulgamyny kämilleşdirmek babatda amala aşyrylýan işler sanardan köp. Ýaşlaryň aň-bilim taýdan ösen, ruhy taýdan kämil, beden taýdan sagdyn bolup kemala gelmegi üçin, şeýle-de dünýäde derjesindäki ýokary bilimiň egesi bolmagy ugrundaky tagallalar bu gün öz netijesini görkezýär. Muňa türkmen ýaşlarynyň dünýä derejesindäki bilim we sport ulgamynda degişli bäsleşikde olimpiadalarda baýrakly orunlary eýeleändikleri aýdyňlygy bilen şaýatlyk edýär. Şu nukdaýnazardan ugur alup, ylmyň we tehnologiýanyň döwrebap ösüş meýilleri göz öňünde tutulyp, ýaş türkmenistanylara kompýuter we internet ulgamynda täze ylmy taglymatlary, tehnologiý tejribelerini öwrenmäge ýardam bermek, türkmen nesillerinde innowasion serişdelerden peýdalanmagyň ýokary medeniýetini terbiýelemek, internet ulgamynyň işleriniň elçeterli bolmagyny gazanmak ugrundan oňyn işler durmuş geçirilýär. Ýokary intellektual mümkinçiliklerine eýje bolan ýaşlar zehinlilik, ünsülük, döredijilik dünýäsi bilen düýpli durmuş-jemgyýetçilik özürtmelerinde, dünýä ösüş tejribesini öwrenmekde we önümçilige ornasdyrmakda öňdebarýýlaryň hataryna goşulýarlar. Döwürli talaplaryndan, ýaşlar syýasatynyň maksatlaryndan ugur alýan ýaşlar dünýä ýurtlarynda parahatçylygyny, halklar arasynda dost-doganlyk gatnaşyklarynyň pugtalanmagyna mynasyp goşant goşmagy mukaddes borç edinýärler.

Ogutzel ATAYEWA, Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutunyň roman-german dilleri kafedrasynyň mugallymy.

DÜNYÄ HABARLARY

gysga setirlerde

► Gaýtadan saýlandy. Gazagystanyň Senatynyň deputatlary Maulen Aşimbaşewi parlamentiniň ýokary palatasynyň başlyklygyna gaýtadan saýladylar. Ýurduň Prezidenti Kasym-Žomart Tokaýew ony Senatyň başlyklygyna tassyklady. Aşimbaşew parlamentiniň ýokary palatasyna 2020-nji ýulyň maýyndan bäri başlyklyk edip gelýär.

► «Toyota»-nyň täze ýolbaşçysy. Ýapon awtoulag öndürjisi bolan «Toyota Motor Corp.» kompaniýasynyň baş ýerine üýtgetilýän direktorlygyna Kodzi Sato bellener, ol 1-nji aprelden işe başlar diýip, kompaniýanyň beýanatynda aýdylýar. Kompaniýanyň häzirkki baş ýerine üýtgetilýän direktory Akio Toýoda direktorlar geňeşiniň başlygy wezipesini eýelär.

► Altyn ýatagy tapyldy. Serbiýada ätiýaçlyk gortary boýunça dünýäde iň uly altyn ýataklarynyň 100-ligine girip biljek täze ýatagyň üstü açyldy. Bu barada Serbiýanyň Prezidenti Aleksandr Wuçić mälim edip, ýurduň soňky iki ýylda öz altyn pul ätiýaçlyklaryny has-da artdyrandygyny, 2020-nji ýylda garanyňda, 3 essä golaý altyn gortaryna eýedigini belledi.

► 17,5 müň göwher berkiddildi. Hind zergärleriniň ýasan sagadynyň agramy 373,30 gram. Sagat Uttar Pradeş ştatynyň Mirut şäheriniň «Renani Jewels» kompaniýasyna degişli. Sagat özüne berkiddilen 17,524 bölek göwher bilen dünýä rekordyny goşdy. «Sriñkia» atly bu sagat hind mifologiasynda «güň» diýmegi aňladýar.

► Malaýziýa düşen oglanjyk. Bangladeşi oglanjyk «bukulylm» oýnap ýörekä, çäkli daşalýan konteýnerde gizlenýär we Malaýziýa baryp düşýär. Onuň üstünden Klang portunyň işçileri ýük düşürjäreklere bardylar. Fahim atly oglanjyk konteýnerde ukap galandygyny gürrüň berdi. 6 günlük konteýnerde galan oglanjygy öýlerine ugratdylar.

► Serhetjaka bazar açmakçy. Ýakyn geljekde eýran-pakistan serhedinde bilelikdäki bazar açylar. Bu barada golaýda Daşkente geçirilen Ministrler geňeşiniň 26-njy ýygnaýynyň çäklerinde EYR-nyň daşary işler ministri Abdollahiýan we onuň pakistanly kardeşini Bilawal Zardari mälim etdi.

► «Coca-Cola» smartfon çykarar. «Coca-Cola» kompaniýasy öz brendi bilen täze smartfonyň tanşdyrmaga taýýarlanýar. Bu enjam amerikan kompaniýasynyň firma logotipi bilen guzyl reňkli korpusa eýe bolar. «Coca-Cola» öz brendi bilen telefon çykmak üçin meşhur ýakma enjamlary öndürjileriniň biri bilen hyzmatdaşlyga girer.

► Diananyň köýnegi satyldy. «Sotheby's» aukson öýünde rekord satuw geçirilip, Şazadanyň aýaly Diananyň badam reňkli mahmal köýnegi, takmynan, 605 müň dollara satyldy. Bu eşik moda dizaýneri Wiktor Edelşteýniň 1989-njy ýylyň güz kolleksiasynyň bir bölegidir. Diananyň bu köýnekte düşen portreti hem bar.

► Howa şarlarynyň festiwalı. Şu günler Şweýsariýada dowam edýän howa şarlarynyň festiwalyna dünýäniň 15 ýurtdan aerostatlar gatnaşýar. Alp daglarynyň ýokarsynda howada uçýujlar üçin bu festiwal esasy waka bolup, 40 ýyl bäri geçirilýär. Gysşyň hut şu döwründe Alp daglarynda iň arassa howa höküm sürýär.

IKINJI TAPGYRDA ÝEŇIŞ GAZANDY

28-nji ýanwarda NATO-nyň harby komitetiniň öňki başlygy, pensiýa çykan general Petr Pawel Çehiýanyň Prezidenti wezipesine saýlandy. Ol 8-nji martda Miloš Zemanýň ýerine geçip, döwlet Baştutanlygy wezipesini ýerine ýetirer. Miloš Zeman milli Konstitusiyaya laýyklykda, iki başlylyk prezidentlik mandatyndan soň gaýtadan bu wezipä dalaşgärlik edip bilmedi.

Saýlawlaryň ikinji tapgyrynda Petr Paweliň sesleriň 58,24%-ine eýe bolandygy belli boldy. Onuň bäsdeş Çehiýanyň öňki Premýer-ministri Andreý Babiš bolsa, saýlawçylaryň 41,75% sesine eýe boldy. Saýlawlara gatnaşyk 70,31%-e deň boldy.

Häzirkki syýasy çärä saýlawçylaryň gyzklanmasy öňkülerden has ýokary bolup, gatnaşyjylaryň sany birinji tapgyra garanyňda, rekord derejede boldy. Belli syýasatçylaryň arasynda Paweli ikinji bolup Çehiýanyň Premýer-ministri

Petr Fiala we Slowakiýanyň Prezidenti Zuzana Čaputowa gutlady. Paweliň gazanan ýeňşi yglan edilenden soň, onuň gatnaşmady.

gynda geçirilen ilkinji metbugat ýygnaýynda Prezident hökmünde ähli çeh raýatlygynyň bähbitlerini gorajakdygyny belläp geçdi.

Döwlet Baştutanlygynyň goni we ählumy saýlawlary Çehiýanyň taryhynda üçünji gezek geçirildi. Bu formatdaky saýlaw ilkinji gezek

2013-nji ýylda geçirilipdi. Ondan öň ýurduň ýolbaşçysy parlament tarapyndan saýlanýardy.

ÇEHÝANYŇ DÖRÜNJI PREZIDENTI
 Petr Pawel 1961-nji ýylyň 1-nji noýabrynda Çehiýanyň Plana şäherinde harby gullukçynyň maşgalasynda dünýä inýär. Ol Opa-wa şäherindäki ýetginjekler üçin niýetlenen Ýan Žižka adyndaky harby mekdebinde bilim alýar, 1983-nji ýylda Wyskowdaky gury ýer goşun mekdebinde, 1991-nji ýylda Brno şäherindäki Antonin Zapotoskiý harby akademiýasyny gutarýar. Soň bolsa Beýik Britaniýadaky harby okuw mekdeplerinde tälim alýar. Ol birnäçe daşary ýurt dilini bilýär. Pawel Ýewropa gymmatlyklaryna eýerýän syýasatçy hökmünde tanalýar.

PREZIDENTIŇ YGTYÝARLYKLARY
 Çehiýa parlament Respublikasy bolup,

onda Prezident wekilçilikli wezipesini ýerine ýetirýär. Ol Halkara arenasynda döwlete wekilçilik edýär we ýurduň ýaragly güýçleriniň belent Serkerdebaşysydyr. Ýerine ýetirilýän häkimiyet hökümetiň ygtyýaryndadyr. Premýer-ministriň we Konstitusiyaya kazyýetiniň kazyýalarynyň belenmegi Prezidentiň möhüm ygtyýaryklaryna girýär. Ministrler Kabineti Respublikanyň ilçihanalarynyň we diplomatik wekilhanalarynyň ýolbaşçylaryny Prezidentiň razyllygy bilen belleýär. Prezident we Premýer-ministr möhüm meseleler boýunça wagtal-wagtal maslahatlaşyp durýalar.

Çehiýa Merkezi Ýewropada 10 milliondan gowrak ilatly ösen döwlet bolup, demirgazykda Polşa, demirgazyk-günbatarda Germaniýa, günortada Awstriýa we gündogarda Slowakiýa bilen serhetleşýär. Häzirkki Çehiýa 1993-nji ýylyň 1-nji ýanwarynda emele geldi. Paýtagt Praga ýurduň iň iri şäherleriniň biridir. Çehiýa 2004-nji ýylyň 1-nji maýynda Ýewropa Bileleşiginiň agzasy boldy.

«Rais» diýlip atlandyrylar

Tatarystanyň Konstitusiyasyna girizilen üýtgetmelere laýyklykda, Respublikanyň häzirkki ýolbaşçysy Rustam Minnihanowa Tatarystan Respublikasynyň Prezidenti däl-de, Raisi (başlygy) diýer. Golaýda Tatarystanyň Döwlet Geňeşi ýurduň ýolbaşçysynyň adyny «Rais» diýip üýtgetmek baradaky karary tassyklady.

– Iň ýokary wezipeli adamyň ady bilen baglanyşykly mesele boýunça goşmaça geňeşmelerden soň, geçiş döwründen ýüz öwürmek we häzirkki guralýan kanun taslamasy güýje girenden soň iň ýokary wezipeli adamyň täze derejesini ulanmaga başlamak kararyna gelindi – diýip, Tatarystanyň döwlet gurluşy we ýerli öz-özüni dolandyryş boýunça parlament toparynyň başlygy Albert Habibullin belledi.

Tatarystanyň Konstitusiyasyna üýtgetmeler girizmegi – Respublikanyň Baştutanlygynyň wezipesiniň adyny «Prezident» bolandygynynda «baştutan – Tatarystan Respublikasynyň Raisi» diýip

üýtgetmegi teklipl edýän kanunyň taslamasy geçen ýylyň dekabrynda kabul edilipdi. Şol bir wagtyň özünde geçiş döwri göz öňünde tutulyp-

dy: täze at diňe Tatarystanyň indiki saýlanjak iň ýokary wezipeli adamyna degişli bolmajydy we sebittin häzirkki Baştutan Rustam Minnihanow 2025-nji ýylda möhlet gutarýança Prezident diýip atlandyrylmagyny dowam etmelidi.

GAZ SAMMITI GEÇIRILER

Türkiýe 14-15-nji fewralda Stambulda gaz sammitini (Istanbul Gas Summit) geçirer. Türkiýäniň Energetika we tebigy baýlyklar ministri Fatih Dönmez şu günler Ýakyn Gündogaryň, Ortaýer deňiziniň we Merkezi Aziýanyň mawy ýangyç öndürýän ýurtlarynyň, şeýle hem Ýewropa ýurtlarynyň sarp edijileriniň gatnaşmagynda sammitiň meýilçesiniň aýtdy.

Türkiýäniň Energetika we tebigy baýlyklar ministrliginiň ýolbaşçysy häzirkki wagtda şeýle sammiti geçirmek üçin çyňtakaý taýýarlyk işlerini alnyp barylýandygyny belledi. Şeýle hem ministr ýurtda halkara gaz merkezi döretmek boýunça alnyp barylýan işler barada durup geçdi. Ol häzirkki wagtda Türkiýede Bolgariýa, Demirgazyk Makedoniýa, Rumyniýa we Moldowa mawy ýangyç ugratmak meselesiniň ara alnyp maslahatlaşylandygyny aýtdy. Mundan başga-da, ol Türkiýäniň nebit we gaz kompaniýasy BOTAS-nyň başlygynyň Omana sapa edendigi beläp, öz ýurduňyň bu döwletden ýylda 1,4 milliard kub metr tebigy

gaz satyn almak maksady bilen 10 ýylluk şertnama baglaşmagy meýilçesiniň aýtdy. Türkiýäniň çäginde gaz merkeziňi döredilmegi baradaky teklipl Russiýanyň lideri Wladimir Putin öňe sürüpdi. Türkiýede bu teklipl goldanyl-

dy. Häzirkki wagtda iki ýurt gaz merkezi taslamasynyň iş üzünde durmuşa geçirilmegini girdi. Türkiýe indi bu taslamany dolý ýere girmek üçin infrastrukturany işjeň taýýarlaýar.

30 milliard dollar bölünip berler

«Ösüş boýunça Afrika hyzmatdaşlary» yklymyň ýurtlarynyň azyk howpsuzlygyny üpjün etmek maksady bilen 30 milliard dollar möçberinde maliýe serişdelerini bölüp berer. Bu karar Afrikanyň ösüş banky tarapyndan Dakarda guralan üç günlük «Feed Africa Summit» maslahatyndan soň kabul edildi.

Sammitiň ýapylyş dabarasynda çykyş eden Afrikanyň ösüş bankynyň başlygy Akinwumi Adesina geljek baş ýylyň dowamynda yklymyň azyk pudagyňyň ösüşine gönükdirilen 30 milliard dollar bölünip beriljekdigini habar berdi. Onuň sözlerine görä, bu mukdaryň 10 milliard dollary Afrikanyň ösüş banky tarapyndan bölünip berler. «Afrikany üpjün etmek: azyk howpsuzlygy we durnuklylyk» atly sammitte Afrika liderleri, hususy pudagyň maýadarlary we «Ösüş boýunça Afrika hyzmatdaşlary» gatnaşdy.

Ara alnyp maslahatlaşmagyň esasy mowzuy häzirkki wagtda importa ep-esli garaşly bolan Afrikada oba hojalygynyň we azyk pudagyňyň ösüşiniň meseleleri boldy. Afrikanyň ösüş bankynyň maglumatlaryna görä, dünýäde açlykdan ejir çekýän 828 million

adamyň 249 milliony planetanyň ikinji uly yklymynda – Afrikada ýaşaýar.

panyň maýa goýum maksatnamasynyň başlandygyny habar beripdi. Bu barada Brýusselde geçirilen ÝB-AB sammitinden soň ýaýradylan bilelikdäki beýanatda bellenilipdi. Bu maksatnama Ýewropanyň «Global Gateway» maýa goýum strategiýasynyň ikinji anyk taslama bolup, ösýän ýurtlara Ýewropa Bileleşiginiň maýa goýumlarynyň köpelmegini we bu döwletlere edýän täsiriniň ýokartlanmagyny üpjün etmeli. Bu strategiýa, Hytaýyň «Bir guşak, bir ýol» başlangyjy bilen deňeşdirilýär.

ŞWEÝSAR sagatlarynyň eksporty artdy

Geçen 2022-nji ýylda şweýsar sagatlarynyň eksporty dünýäde hümmetsizlenmäniň ýokary derejesine garamazdan, 11,4% artdy. Bu barada Şweýsariýanyň sagat senagaty federasiýasynyň maglumatlarynda tassyklanýar.

Netijede, geçen ýyl Şweýsariýanyň sagat öndürjileri umumy bahasy 24,8 milliard franka (26,85 milliard dollar) deň bolan goşar sagatlaryny eksport etdiler.

Esasan, bahasy 3 müň frankdan ýokary bolan gymmat sagatlaryň (13,3%) we bahasy 200 frankdan arzan bolan býujet kategoriýasynyň sagatlary (9,7%) söwdasynda iň uly ösüş bellige alyndy. Emma bahasy ortaça bolan goşar sagatlaryň söwdasynyň ösüşi ortaça 16,2% pese gaçdy. Şweýsar sagatlarynyň iň köp satyn alnan bazary

ABŞ (310,4 million frank, ösüş 11,5%) boldy, ikinji orny Hytaý (178,4 million frank, pese gaçs 22,5%), üçünji orny Gonlong (147,4 million frank, pese gaçs 19,8%) eýeledi. Sagat senagaty federasiýasy 2023-nji ýylda eksportnyň aram derejede ösüş görkezeljegini çaklaýar diýlip, habarda aýdylýar.

ILKINJI METRO IŞE BAŞLADY

Ekwadoryň paýtagty Kitoda ilkinji metro işe başlady. Bu barada ýurduň ýerasty jemgyýetçilik ulagy ulgamynyň ýolbaşçylary mälim etdiler. «Kitumba» stansiýasynyň ilkinji metro otusy ugrady» diýlip, habarda aýdylýar. Metroň ilkinji ugrunyň uzynlygy 23 kilometre golaý, onuň ugrunda 15 duralga bar. Metroň gurluşyk işleri 10 ýylda golaý wagta çelki. Şäherde onuň ýene-de iki sany ugrunyň peýda bolmagyna garaşylýar.

Deslapky maglumatlara görä, metropoliten Kitonyň ýaşajylyryna demirgazyk etraplardan günorta etraplara çen-

li aralygy 1,5 sagatdan 30 minuta çenli azaltmaga mümkinçilik berer. Respublikanyň paýtagtynyň ilaty şäher etekleri bilen bilelikde hasaba alnanda, 3 million adamdan geçýär.

Rimde Geraklyň heýkeli tapyldy

Italiýanyň paýtagty Rimde seýilgähiň aşagyndan geçýän lagym ulgamy abatlanýarka, gadymy Rimiň mifologik gahrymany hasaplanýan Geraklyň mermerden ýasalan heýkeli ýüze çykarlydy. Rim imperiýasy döwürüne mahsus bu heýkel miladynyň öňki 27-nji we miladynyň 476-njy ýyly aralygyna çenli döwürde ýasatlypdy. Bu heýkel meşhur taryhy ýol hasaplanýan «Appia» ýolunyň çägindeki ýeriň astyndan tapyldy.

lik berdi – diýip, «Appia Antika» seýilgähiniň wekilleri habar berdiler.

– Bu ýol bizniň üçin garaşlymadyk uly sowgat eçildi: adambaýy ululugynda mermerden ýasalan heýkeliň kellesiniň arslan derisi bilen ýapylandygy sebäpli, ony Geraklyň heýkeli hökmünde kabul etmäge mümkinçilik

Mundan öň Rim arheologlarynyň «Appia» ýolunyň has irki böleginde gazaw-agtaruş işlerine başlandyklary habar berilipdi. Onuň galyndylary 500 ýyl soň gurlan Karakalla harabalyklarynyň aşagyndan geçýär diýlip hasap edilýär. Alymlaryň pikirçe, häzir bu ýoluň sudurlary sekiz metr çuňlukda galypdyr. «Appia» ýolunyň gurluşygy miladynyň 312 ýyl öň başlanypdyr. Günorta tarap uzaýan bu ýol Brindisi portuna baryp getipdir we gündogar Ortaýer deňiziniň derwezesi hökmünde hyzmat edipdir. 20 metr çuňlukda geçirilen gazaw-agtaruş işlerine taryhçylaryň we arheologlaryň topary gatnaşdy.

TARYHDA ŞU GÜN

1972-nji ýylyň 3-nji fewralynda Ýaponiýanyň Sapporo şäherinde XI gysky Olimpiýa oýunlary başlaýar. 13-nji fewralda çenli dowam eden bu bäsleşige 35 ýurtdan 1000-den gowrak türgen gatnaşýar. Bu Aziýada geçirilen ilkinji gysky Olimpiýa oýunlarydyr. Sapporo – meşhur gysky sport merkezi, ýapon adalarynyň demirgazygyndaky Hokkaýdo adasynda ýerleşýär.

Dünýäde iň köp satylan awtoulaglar

2022-nji ýylyň iň meşhur awtoulaglary belli boldy. Dünýä boýunça satuw maglumatlary «Motori» we «JATO Dynamics» konsalting firmasy tarapyndan gözden geçirildi.

Hytaý dünýäniň iň iri awtoulag bazary hökmünde öňe saýlandy. Iň meşhur ýerli model «BYD Song Plus» (bir ýylda 459 müňüsi satyldy) boldy, ikinji we üçünji orny «Nissan Sylphy» (446 müňüsi satyldy) we çaklaýja elektrolkar «Wuling Mini EV» (443 müň) eýelediler.

ABŞ dünýäde awtoulag satuwunda ikinji orunda durýar, emma bu ýerde Hytaýa garanyňda, bazaryň pese gaçandygyny hasaba alýndy. Bu ýerde diňe pikaplar öndebaryjy üçlügi emele getirdi: «Ford F-Series» (654 müň), «Chevrolet Silverado» (523 müň) we «Ram» (468 müň). Dünýäde ilkinji gezek awtoulag satuwunda üçünji orny Hindistan eýeledi. Bu ýurtda «Maruti Suzuki»-niň iň meşhur awtoulaglary – «Wagon R» (217 müň), «Baleno» (186 müň) we «Swift» (176 müň) öňe saýlanýar.

Ýewropa barada aýdylanda bolsa, seljerrijiler bu ýerde bazaryň pese gaçandygyny bellediler. Umumy bazaryň 75%-ini emele getirýän Germaniýa, Fransiýa, Beýik Britaniýa, Ispaniýa we Italiýanyň bilelikdäki netijeleri 2019-njy ýyldaky pandemiýa derejesinden üç esse pes boldy. Geçen ýyl Germaniýada «VW Golf», Fransiýada «Peugeot 208», Beýik Britaniýada «Nissan Qashqai», Italiýada «Fiat Panda», Ispaniýada «Hyundai Tucson» iň meşhur awtoulaglar boldy.

DÜNYÄNIŇ MEŇZEŞ BAÝDAKLARY

«Adam edebinden tanalar, ýurt – tugundan» diğlişi ýaly, baýdak ýurduň milli aýratynlyklaryny görkezgän döwlet nusgalarynyň biridir. Haýsydyr bir baýdaky görnüşde şol ýurt baradaky aýratynlyklar we millilikler göz önünde janlanýar. Esasan hem, halkara sport ýaryşlarynda döwlet baýdaklarynyň görkezilişi has meşhurlyga egedir. Baýdaklaryň köpüsi biri-birinden tapawutlanýan hem bolsa, käbiri meňzeşligi taýdan saýgarmakda kynçylyk döredýär. Gazetimiziň şu sanynda dünýä döwletlerindäki meňzeş baýdaklar baradaky maglumatlary siziň dykgatyňyza ýetirmegi makul bildik.

Çad – Rumyniýa

Dünýä döwletlerindäki baýdaklaryň hiç biri-de bu ikisi ýaly biri-birine meňzeşmeýär. Bu baýdaklaryň bezeği we ululygy birmeňzeş bolup, diňe ýakyndan synlamak arkaly gök, sary we gyzyldak zolaklaryň arasyndaky kölegeli tapawudy saýgaryp bolýar. Rumyniýanyň baýdaky gök, sary we gyzyldak zolaklara esaslanyp 1861-nji ýylda döredilýär. Asyl bezeginde ýaşyl dik zolagy bolan Çadyň baýdaky gök zolak bilen çalşyrylyp, 1959-njy ýylda parlap başlaýar.

Senegal – Mali

Reňklerinde biraz kölege öwüşgini bar diýäýmeseň, bu iki döwletniň baýdaklary ýaşyl, sary we gyzyldak zolaklary bile paýlaşýarlar. Mundan başga-da, Günorta Afrika döwleti bolan Senegalnyň baýdaky Maliniň baýdagyndan merkezindäki ýaşyl ýyldyzy bilen tapawutlanýar.

Indoneziýa – Monako

Günorta-gündogar Aziýa döwleti bilen Günorta Ýewropa döwletiniň baýdaklary keseligine gyzyldak zolakdan ybarat bolup, Indoneziýanyň baýdaky uzynlygy bilen tapawutlanýar. Polşanyň baýdaky hem bu döwletleriň baýdagyna meňzeş bolup, ak we gyzyldak zolaklaryň ýeriniň çalşyrylmany bilen tapawutlanýar.

Täze Zelandiýa – Awstraliýa

Millletler Arkalaşygy döwletleri bolan Täze Zelandiýanyň we Awstraliýanyň baýdaklary köp babatda meňzeş bolsa-da, ýyldyzlarynyň ýerleşiji hem-de sany bilen tapawutlanýar. Awstraliýanyň baýdagynda baş sany ýedi burçly ak ýyldyz, Täze Zelandiýanyň baýdagynda dört sany baş burçly gyzyldak ýyldyz bar. Şeýle hem Awstraliýanyň baýdagynda umumy arkalaşygy aňladýan has uly altynjy ýyldyz hem bar.

Irlandiýa – Kot-d'Iwuar

Bu iki döwletniň baýdaky parlap duran wagty saýgarmakda kynçylyk döretse-de, adaty ýagdaýda ýaşyl, ak we narynç zolaklaryň ýerleşiji bilen tapawutlanýar. Irlandiýanyň baýdagynda zolaklaryň tertibi ýaşyl, ak we narynç görnüşde bolup, Kot-d'Iwuarnyň baýdagynda zolaklar tersine ýerleşýär.

Norwegiýa – Islandiýa

Demirgazyk Ýewropa ýurtlary bolan Norwegiýanyň we Islandiýanyň baýdaklary bezeg babatynda meňzeş bolup, biriniň ýerligi gyzyldak, beýlekisiniňki gök, birinde gök haç hem-de beýlekisinde gyzyldak haç şekillendirilipdir. Daniýanyň baýdaky hem düşegi gyzyldak, ak haçly şekili bilen bu ýurtlaryň baýdagyna meňzeşdir.

Wenesuela – Ekwador – Kolumbiýa

Sary, gök we gyzyldak zolaklary bolan bu ýurtlaryň baýdaklary üç reňkli bölünüş bilen tapawutlanýar. Kolumbiýa bilen Ekwadornyň baýdagynda sary zolak has inli bolup, Wenesuelanyň baýdagynda sary zolak deň bölünipdir. Mundan başga-da, Wenesuelanyň baýdagynyň merkezinde ýaşyl şekilinde ýyldyzi hem-de ýokarky burçunda gerb bar. Ekwadornyň baýdagynyň merkezinde hem ýurduň gerbi şekillendirilipdir.

Lüksemburg – Niderlandlar

Günbatar Ýewropa döwletleri bolan «goňşularyň» baýdaklary biri-birine örän meňzeş bolup, keseligine gyzyldak, ak we gök zolaklar ýerleşýär. Ýöne bu iki döwletniň baýdaklaryndaky zolaklar reňkiniň goýulygy we açyklygy bilen tapawutlanýar.

Sloweniýa – Russiýa – Slowakiýa

Ak, gök we gyzyldak zolaklary bolan bu ýurtlaryň baýdaklary reňk babatda meňzeş bolup, Russiýa-

nyň baýdaky has uzyn bolmagy bilen tapawutlanýar. Mundan başga-da, Slowakiýanyň we Sloweniýanyň baýdaklarynda milli gerbleri ýerleşdirilipdir. Bu döwletleriň baýdaklaryndaky zolaklaryň tersine – gyzyldak, gök we ak görnüşinde ýerleşdirilen Horwatiýanyň we Serbiýanyň baýdaklary hem bar.

Bangladeş – Ýaponiýa

Iki Aziýa döwletiniň hem baýdagynyň merkezinde uly gyzyldak nokat bolup, Bangladeşniň baýdagynda bu almat ýurt garaşsyzlygyny, Ýaponiýanyň baýdagynda bolsa, «Gün ülkesi» diýen manyny aňladýar. Bu ýurtlaryň baýdaklary reňki bilen tapawutlanyp, Bangladeşniň baýdaky ýaşyl, Ýaponiýanyň baýdaky bolsa akdyr.

Meksika – Italiýa

Saýgarmakda köplenç kynçylyk döredýän baýdaklaryň biri bolan Meksika bilen Italiýanyň baýdaky dikligine ýaşyl, ak we gyzyldak zolaklardan ybarat bolup, Meksikanyň baýdaky merkezindäki gerbi bilen tapawutlanýar. Mundan başga-da, Meksikanyň baýdaky Italiýanyň baýdagyndan has uzynlygy.

Lihtenşteýn – Gaiti

Ýewropanyň kiçik döwleti bolan Lihtenşteýn bilen Latyn Amerikasy ýurdu Gaitiniň gök we gyzyldak zolakdan düzülen baýdaklary ilkişde biri-birine juda meňzeş bolupdyr. 1936-njy ýylda Berlinde geçirilen tomsuky Olimpiýa oýunlaryna ilkinji gezek gatnaşan lihtenşteýnler öz baýdagynyň Gaitiniň baýdaky bilen meňzeşdigini görýär. Hatda şol Olimpiadada emin agzalarynda hem-de janköýerlerde bu iki baýdaky tapawutlandyrmakda kynçylyklar ýüze çykýar. Netijede, Lihtenşteýn Gaitiden tapawutlanmak üçin 1937-nji ýylda döwlet baýdaga täjiriň şekilini ýerleşdirýär. Gaiti hem soňlugy bilen baýdagynyň merkezine garaşsyzlygy aňladýan palmaly gerbiniň şekilini girizýär.

Rahat uklamaga ýardam edýän 5 iýmit

Deňagramly iýmitlenmek ýokary hilli ukyny üpjün edýär. Bilermenler käbir iýmiti ýatmazdan ozal iýmegi maslahat berýärler. Käte dynç alynýan pursadynda hem ýatmak howskiňiz artp biler, bu, esasan, sarp edilen iýmitiň görnüşini bilen düşündirilýär. Adama beden öýjükleriniň dikelmegi we güýç toplamagy üçin kadaly ukly gerek. Eýsem, rahat uklamak üçin haýsy iýmitler zerurka? Balyk. Balygyň düzümindäki mikroelementler serotonini kadalaşdyrmaga kömek edýär. Bu, esasan, balykda saklanýan Omega-3 we D vitamini bilen bagly bolup, nerwi öýjükleriniň rahatlygyny üpjün edýär.

Ünje. Bu miwe beýnini rahatlandyryp, bedende öndürilýän melatoniniň ukly garmonyňy ýokarlandyryp, Bilermenler gowy uklamak üçin ünje iýmegi ýa-da ünje şiresini içmegi maslahat berýärler. Üljäniň düzüminde adama rahatlyk berýän ýokumly maddalar saklanýar.

Hoz. Beýnä meňzeş bu miwe melatoniniň bölünip çykma tizligine kömek edýän Omega-3 ýag kislotasyna baýdyr. Şol sebäpli ýatmazdan ozal 20-30 gram töweregi hoz iýmek maslahat berilýär.

Süle. Aminokislotaly triptofanyň (belogyn bir görnüş) ösümlik çemesi hasaplanýan süle kadaly ukly üçin in gowy iýmitdir. Agşamlyk naharynda süle ýarmanyňy iýmek melatonin we serotonin garmonyňyň işine oňaýly täsir edýär.

Süýt önümleri. D, C, B6, B12 vitaminlerine baý bolan süýtüň düzümindäki kalsiý we magniý rahat uklamaga ýardam edýär. Bilermenler her gün süýt önümleriniň bolmama haýsy hem bolsa bir görnüşini iýmegi maslahat berýärler. Ýatmazdan ozal süýt içmek rahat ukly bilen bir hatarda, aşgazan-ičege ulgamy üçin hem peýdalydyr.

NAL NÄME ÜÇIN KAKYLÝAR?

Münlerçe ýyl ozal eldekileşdirilen ilkinji ög jandarlarynyň biri bolan adam durmuşynda möhüm orny egeleýär. Ýer sürmekde, ýük daşamakda, ulag hyzmatynda hem-de oba hojalyk işlerinde ýakynandan peýdalanýan atlar häzirkä wagtda toý-baýramlaryň hem-de sport ýaryşlarynyň bezegine öwürüldi. Ýeke toýnakly ög jandary bilen geçirilen barlaglarda bilermenler nal kakmagyň ähmiýetini we sebäplerini düşündürýärler. Bu baradaky maglumatlar «Live Science» neşirinde ýerleşdirilipdir.

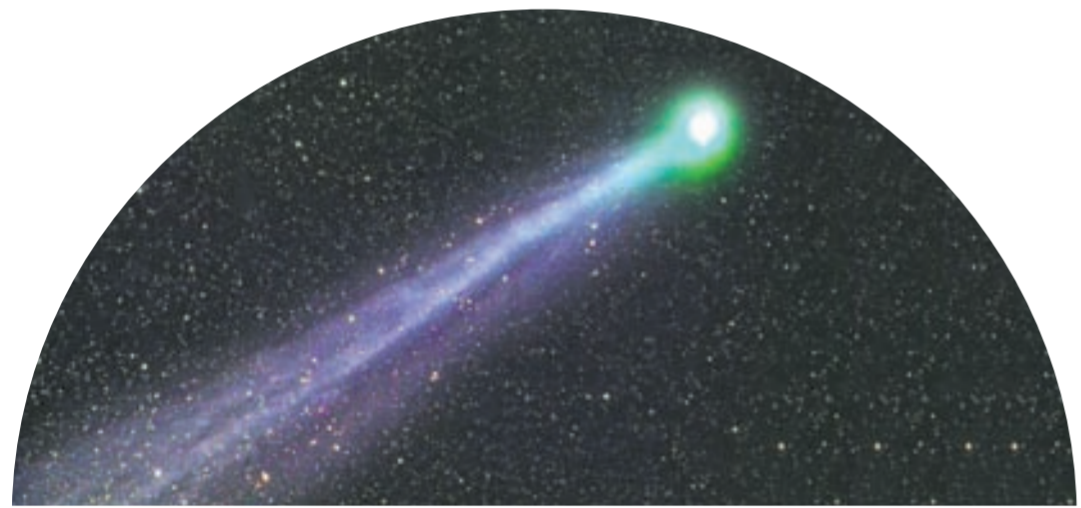
lendirýän ögüjler iberter. Atyň toýnagly gyrlandaky ögüjlerine zeper ýetýär. Nal atyň toýnagynyň gyrlymagynyň we duýgurlugynyň peselmeginiň öňüni alýar.

Atlaryň pikirçe, nal 1500 ýyl ozal oýlanylyp tapylypdyr. Atyň hereket edýän tebigy şertine laýyklykda nalyň dürli görnüşleri ulanylýar. Egerde at daglyk ýerlerde gezdirilýän bolsa deriden ýasalan nal, çägel ýerlerde idedilýän bolsa açaçdan ýasalan nal we adaty ýagdaýda köplenç metaldan ýasalan nal kakylýar. Mundan başga-da, rezinden we plastmassadan ýasalan häzirkä zaman nallary hem ulanylýar. Egerde otly we ýumşak toprakly ýerde gezýän bolsa, ata nal kakmagyň zerurlygynyň ýokdugyny aýdýarlar.

ABŞ-niň Kentukki uniwersitetiniň hünärmenleriniň bellemegine görä, atyň näzik toýnagly bar, sonuň üçin atlara nal kakmak zerur hasaplanýar. Has takygy, atyň toýnagynyň içki we daşky bölegi bolup, içki bölekde duýgurlugyny häsiýet-

ÇAĞALAR

✓ Ýaşyl kometanyň Günüň daşyndan aýlanmagy üçin, takmynan, 50 müň ýyl gerek.

Ýaşyl kometä: 50 müň ýyldan soň

Ýakyn 50 müň ýylda bir gezek Günüň daşyndan aýlanýan ýaşyl kometanyň Yeriň golaýyndan geçendigi habar berildi. 1-nji fevralda howa gümmezdäki ýaşyl şöhläli ýagtylyk peýda boldy. Ýaşyl kometä Yeriň ilki demirgazyk tarapynda, soňra demirgazyk-günbatarynda, ondan soňra günorta we gündogarynda görner. Bu hadysa, takmynan, bir hepde dowam eder. Ekwatoriň demirgazygynda ýaşayanlar üçin bu hadysany görmek amatly pursatdyr. Ýaşyl kometä soňky gezek 50 müň ýyl ozal görilipdir. NASA kosmos edarasynyň hünärmenleri buzly asman jisiminiň 2022-nji ýylyň martynda Ýupiteriň golaýyndan geçendigini aýdýarlar.

Ýüze çykýar. Ýaşyl kometä her 50 müň ýyldan bir gezek Günüň daşyndan aýlanýar we aýlawdan çykyp barýarka Yere tarap ugraýar.

Nädiş saýgarmaly? Alymlaryň we bilermenleriň bellemegine görä, atmosferada ýagtylyk ýaşyklarynyň millionlarçasynyň bardygyny sebäpli ýaşyl kometany görmek hem-de saýgarmak juda kyn ýagdaýdyr. Munuň üçin açyk asman astynda teleskopik enjamlar arkaly atmosfera birnäçe ýyllap gözegçilik etmeli bolýar. Ýaşyl kometanyň görünmegi köp babatda gözegçilik edilyän ýere bagly bolup durýar. Howanyň arassa bolmagy, asman jisimleriň gatnawynyň seýrek ýeri bu hadysany yzarlama üçin in gowy ýerlerdir. Käbir ýerde ýaşyl kometany adaty dürbi arkaly hem synlap bolýar. Kometanyň Günüň daşyndan aýlanmagy üçin, takmynan, 50 müň ýyl gerek. Şol sebäpli adamlar ömründe bir gezek duş gelinýän bu hadysany görmäge sabysyzlyk bilen garaşýarlar.

Hytaýyň «ChimeLong Ocean Kingdom» akwariумы

Hytaýyň Hensin şäherindäki Fuksiang aýlagynyň golaýynda ýerleşýän «ChimeLong Ocean Kingdom» dünýäniň in uly akwariумы hasaplanýar. 49 million litr suw kuwwaty bolan bu seýilgäh Çimelong halkara umman şypahanasynyň bir bölegi bolup, dünýädäki in gowy 10 seýilgähiň hataryna girýär. 2014-nji ýylda işe girizilen bu akwariум Hytaýyň syňahatçylyk pudagyndaky öňdebarýujy merkezleriň biridir. «ChimeLong

Ocean Kingdom» akwariумы deňiz jandarlarynyň münlerçe görnüşini, bezeg aýratynlyklary hem-de suwasty seýilgäh ýodalary bilen her ýylda ortaça 8 million syňahatçyny özüne çekýär.

«ChimeLong Ocean Kingdom» akwariумыnyň düzüminde dünýädäki in uly akril paneli, 330 inedördül metr akril meýdany we kitdir akulalaryň ýaşajyan «Whale Shark Exhibit» suwasty gümmez bar. Diametri 12 metr, göwrümi 22,7 million litr suwly bu gümmez dünýädäki in uly suwasty seýilgäh hasaplanýar. 5 ugurdan Ginnesiň Bütindünýä rekordlar kitabyna girizilen dünýäniň in uly akwariумыnda 15 sany atraksion meýdança bolup, akuladyr kitler, polýar aýlarydyr suw ýulanlary, delfinlerdir moržlar hem-de pingwinler bilen bir hatarda balygyň 20 müňden gowrak görnüşini saklanýar. Akwariумda güýmenje meýdançalaryndan başga-da, açyk howuzda delfinleriň, moržlaryň hem-de beluga kitleriniň şüweleňleri görkezilýär. Aýdym-sazly, söwhunly geçirilýän deňiz jandarlarynyň çykyşlary, esasan hem, körpe syňahatçylarda gaýtalanmajak duýgulary döredýär.

GAÝYBANA SYÝAHAT

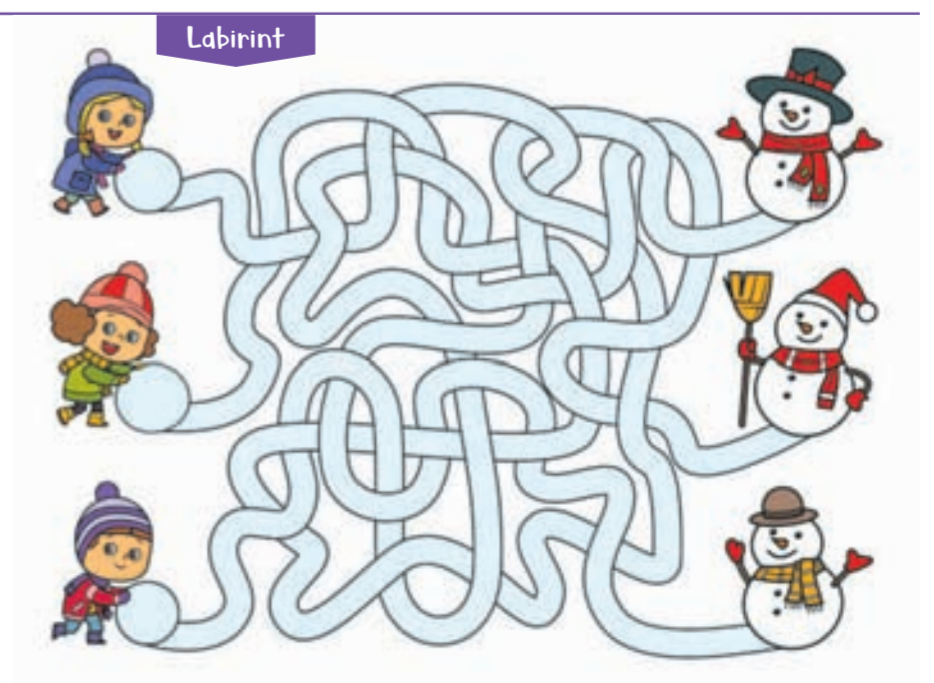
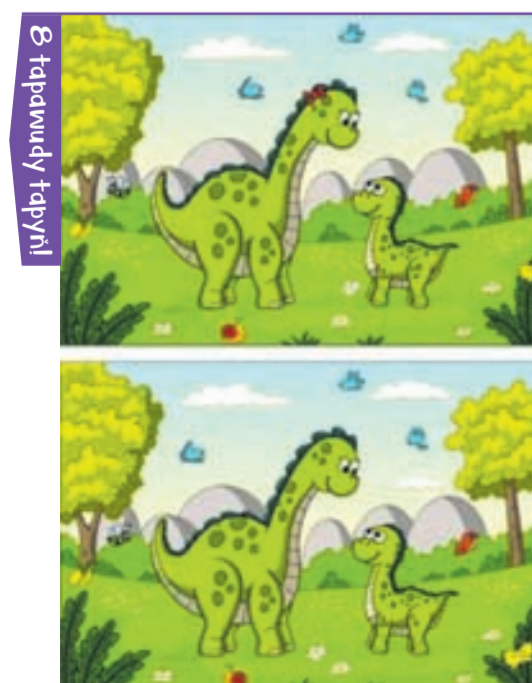
Akwariум syňahatçylaryň ünsüni çekmek bilen bir hatarda, biologlaryň we barlag geçirijileriň tejribe synaglaryny çömekleri hem-de ulym dünýäsinde täzelikleri açmaklary üçin amatly şert döredýär. Tebigaty öwreniji Takaşi Amano: «Tebigat ýakynandan synlamak dünýämize has gowy düşünmäge we ony nädip gorap saklamalydygyny öwrenmäge mümkinçilik berýär. «ChimeLong Ocean Kingdom» akwariумыnyň şäher we deňiz gurşawyny birleşdirýän ýer hökmünde göz önüne getirip bilers» diýip belleýär.

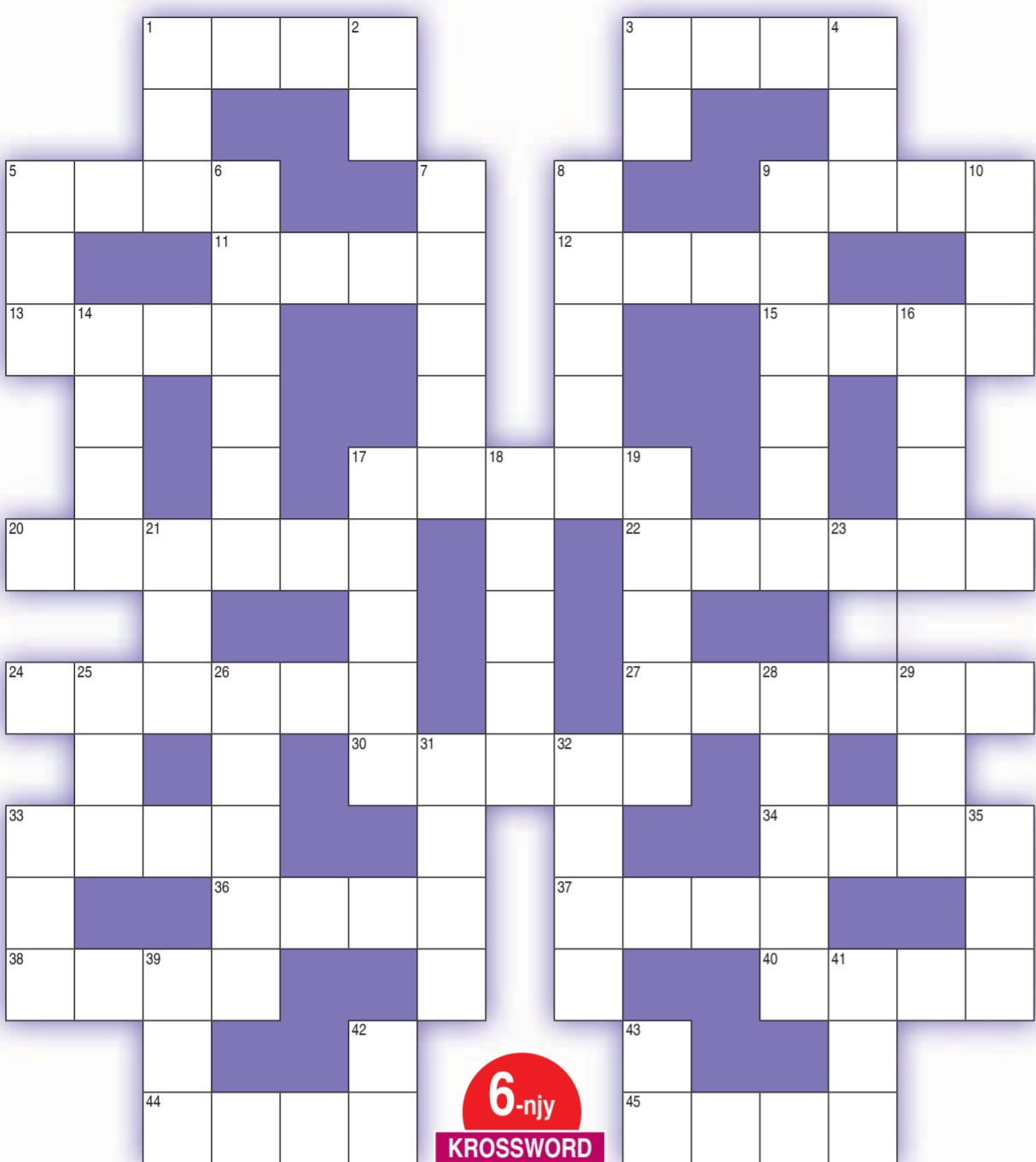
«Watanýň tüsseşi ýat ilin odundan ýagşy»

SÖZI MANYSY BILEN ÖWRENELIŇ!

Watançylyk temasynda döredilen bu nakylde il-günün, ene topragyň, ata Watanýň mukaddesligi barada söz açylypdyr. Bu nakylde Watanýň gadymymmaty tüsse bilen oduň deňeşdirilmegi esasynda açylyp görkezilýär. Ýat illeriniň odunly ýylylygundan öz ilin tüsseşiniň näderejede ezizdigi, adama rahatlyk berýändigini beýan edilýär. Watan – adamyň göbek ganynyň daman ýeri, öňüp-ösen mekany. Watanýň

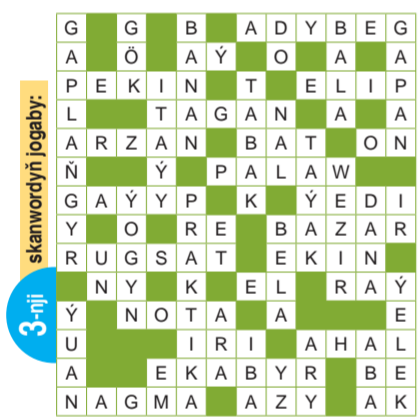
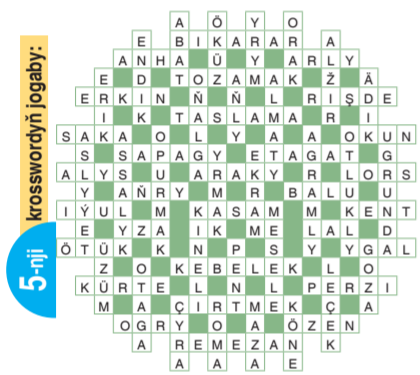
bir gysym topragy, her bir tebigy nygmaty ynsanyň başyňyň täjine, gözünüň görejine deňdir. Nakyllyň manysyny jemlänimizde, ata-babalarymyz Wataný terk etmezligi, adam üçin in eziz ýeriň Watanýgyny öwüt-üwendep edipdirler. Muňa ugurdaş manyda «Bilbil çemeni söýer, adam – Wataný», «Müsürde şa bolandan, öz ilinde geda bol» ýaly nakyllary mysal getirmek bolar.

6-njy
KROSSWORD

Maral ORAZBAÝEWA, Türkmen oba hojalyk institutunyň mugallymy, oba hojalyk gylmlarynyň kandidaty.

DIKLGIGINE: 1. ...-gussa. 2. Ýeriň hemrasy. 3. Nota. 4. Batyr, edermen. 5. Daş-töweregi suw bilen gursalan gury ýer bölegi. 6. Täsin, haýran galdyryjy. 7. Bugdaýyň sypaly. 8. Bir aýagy şikesli bolansoň agsap ýüregün. 9. Birine boýun egme. 10. Tarap, ugur. 14. Kömekçi işlik. 16. Gyz ady. 17. Sütem, zulum. 18. Kesel, dert. 19. Tomusda öwürsün gyzgyn ýel. 21. Ýewropada gadymy imperiýalaryň biri. 23. Artistiň ýerine ýetirýän işi. 25. Sözlemiň baş agzasy. 26. Heniz, az salym. 28. Erkek geçi. 29. San. 31. Hepdäniň bir günü. 32. Yrmak ýagdaýy. 33. Tegelek geometrik şekil. 35. Puç, netijesiz. 39. Kellede bitýän gyl. 41. Bir işi höwesli ýerine ýetirmek. 42. Nota. 43. Ýüplük egrilýän gurat.

KESELIGINE: 1. Daguň dik galýan ýeri. 3. Türkana, mekir däl. 5. «... biş, agzyna düş» (nakyl). 9. Daýaw, ulý. 11. Ýalpak ýapjagaz. 12. Şugundyrdan alynýan önüm. 13. Biri-birinden arasy daş, üzňe. 15. Yüpün ujuna daňylýan labyr şekilli ilgençek. 17. Çagalara ideg, gözgeçlik etmek bilen meşgullanýan gyzgeliň. 20. Bakja ekini. 22. Gowrulanda patraşyp, gowy açulan mekgejowen dänesi. 24. Nowruz baýramynda bişirilýän tagam. 27. Türkmen dilinde bir düşüm. 30. Anýk. 33. Wada, taplap. 34. Şekilli aýdym. 36. Gelin edilýän pikiriniň sözleşjä diňe sözlenýän pirsatda belli bolýandygyny aňladýan söz. 37. Reňk. 38. Bereket. 40. Iki diwaryň birleşýän burçy. 44. Berk, sagdym. 45. Gawunýň, garpyzyň kesilen bir bölegi.

Gülkä ýugrulan kyssalar

Gülkä-henege ýugrulan eserler türkmen edebiyatynyň aýrylmaz bölegi bolmagynda galýar. Özi-de ol gözbaşyny juda irki döwürden — Aldarköse, Ependi, Esenpolat hakyndaky şorta sözlerden alyp gaýtmak bilen, Keminiň döwüründe sygyryete hem aralaşýar. Keminiň bu başlangyjy geçen asyryň başynda Durdy Gylç, Ata Salyh ýaly şahyrlar mynasyp dowam etdirdiler. Olaryň yzysüre edebiyatymyza güllüki kyssanyň feleton, ýumoreska, pamflet ýaly görnüşleri-de kemala geldi. Geçen asyryda Çary Gurbangyljow, Gurbangylç Hydyrow, Pyhy Tagan, Allanazar Begnazarow ýaly ýazyjylar gülkä-henege ýugrulan eserleri döretmede öndümlü işlediler.

Ýokarda atly agzalan gülki-henek ussatlarynyň ýoluny biz döwürümizde — XXI asyryda Nurberdi Dädebaýew mynasyp dowam etdirmegi başaryar. Nurberdiniň çap edilýän güllüki kyssalaryny uzak ýyllardan bäri metbugat arkaly yzarlap gelýärin. Onuň bu ugurda eýýäm halpalyga ýetendigi bolsa, aýratyn nygtamanymyzda-da mälimdir. Ýeri gelende, Nurberdiniň galamyny diňe bir ugurda — güllüki kyssalarda işledýändi-

gini-de nygtan ýagşy. Diňe gülkä-henege ýugrulan eserleriň üstünde işlemegi onuň okyjylarynyň arasynda tiz meşhur bolmagyna getirdi.

Elbetde, gülkiniň adamyň saglygyna edýän oňyn täsirini dünýäniň köp ýurtlarynda lukmançylykda gülki bejergisiniň işjeň ulanylyandygyny hem subut

edýär. Alymlar bir gezek ýürekden gülmeginiň adamyň ömrünü baş minut uzaldyandygyny tassyklaýarlar. Şonuň üçin hem dünýäniň islendik ýurdunda häzirkä döwürde hem güllüki eserlere okyjylar tarapyndan uly isleg bildirilýär.

Häzirkä döwürde Nurberdiniň güllüki kyssalary gündelik metbugatyň bezegine öwürüldi. Olaryň okyjysy bolsa uly akymy emele getirýär. Eýsem, Nurberdiniň eserleriniň beýleklerden tapawutly tarapy nämeden ybarat? Bu sorawa bir söz bilen kesgitleme bermeli bolsa, ol ýönekeý, adaty wakalardan hem gülki ýasap bilýär, şonuň üçin hem onuň eserleri özüne çekiji we has ynandyryjy diýip aýdyp bolar. Ýnha onuň ýakynnda metbugatda çap edilen «Öküziň gorkusy» hekaýasy hem munuň şeýledigine güwä geçýär. Hekaýanyň baş gahrymany gizlenpeçek oýnarda, içinde baka goýlan öküziň daňlan mal ýatagynyň üstünde gizlenmek isleýär. Üsti ot bilen basyrylan mal ýatagynyň oty azalan ekeni. Şol sebäpli ol bir bogdy ot bilen birlikde, bakyda duran öküziň üstüne patlap gaçar. Oglan öküziň gorkup, sesiniň ýetdigidinden gyygryp

başlaýar. Bu zatlardan gorkan öküziň ýagdaýy ondan gowy däl. Oglany süsmekden geçen öküzi, gorkup tanapynyň üzür-de, ümdüze gaçar. Gizlenpeçek oýnanyň oglany gorkudan açmak, boşanan öküzi tutmak uly iş bolýar.

Beýle wakalar oba yerlerinde bolup bilýjek ýagdaý. Ýazyjy şeýle pursatlary tapyp, olardan güllüki kyssalary ýasamaýy ökdelik bilen başaryar. Aslynda obada öňüp-ösen ýazyjynyň eserlerinde oba durmuşyna beletlik has aýdyň duýulýar. Hut şu ýagdaý hem bu eserleriň ynandyryjylygyny artdyryar.

Gülkä ýugrulan pursatlar Nurberdiniň eserlerinde köp duşýar. Özem olar özüne çekiji bolýar ýaly, ýatda galýjy häsiýete hem eýe. Olar adamlaryň arasynda henek görnüşinde hem yygy-yygydan aýdylýar. Bize bolsa öz döredijilik ýoluna ygrarly bolup, bu ugurda öndümlü işläp, adamlara gülki paýlanyň ýazyja «Okyjylara gülki paýlamakdan ýadamaň!» diýäýmek galýar.

Ötuzmät KAKYŞOW,
Görogly etrabynyň ýaşajyjsy.

Basdaş gelinler

Ýarawsyzlyk tapyp hassahana düşen işdeş ýoldaşymyň halyn-dan habar alayn diýip hassahana girenimde oturgyda oturan garry aýala gözüm düşdi. Siňe seretsem bir wagtlar biziň bilen goňşy oturan Ogulla eje eken. Men onuň ýanyna barýp salam berdim:

- Essalawmaleýkim, Ogulla eje!
- Aleýkim essalam!
- Ogulla eje ýüzüme çerilerip seretdi meni tanady.
- Wiý, Gullyjan, bu senmi asyň?
- Hawa, men Ogulla eje.
- Bu yerlere näme üçin geldiň?
- Bir kärdeşim ýarawsyzlyk tapyp şu ýere düşüpdü. Şondan habar alayn diýip gelipdim. Sizem bäriläpşiňiz-le?!
- Meniň özüň şu ýere düşdüüm.
- Näme boldy beýle?
- Gullyjan, bilýän-ä üç sany basdaşja ogullarymyň bardygynyň?
- Hawa, Melys, Meklan, Merdan dälmidir gola?
- Hawa, tüweleme, ýatdan çykarmansyň. Bu wagtlar seniň gören kolwalaşyp ýören çagalaryň däl. Hersi bir dag ýaly ýigit bolup ýetdi. Olary öýli-şikili etdim. Uly ogullaryma golaýja-

gymdan jaý alyp berdim.

- Tüweleme, sen-ä esasy aladalar-dan dynaýypşyň. Ogulla eje!
- Hawa, maňlaýyma gowy gelinlerem duşady.
- Bolaypdyr. Yöne Ogulla eje bu ýere näme ýarawsyzlyk tapyp geleniňi aýtmadyň-la?

- Şu wagtlar şony aýdyp otyryn-da, azajyk howlukma! Aýdyan-a, gelinleriň hemmesem hyzmatly, hemmesem edenije. Bir gün Maýa goňşymyz ýanyma geldi-de «Tüweleme, sen-ä bagly ekeniň, gowy gelinler edinäýdiň. Bu gelinleriň eli has süýjüli haýsy?» diýip sorady. Menem «Hemmesiniň eli süýji. Yöne şu öýdeçi gelinimiň eli has süýji ýaly» diýäýdim. Şol gürrüňi Ma-

ýa goňşy beýleki gelinlerime ýetirdimi ýa-da öýdeçi gelinim etleriniň ýanynda öwürdimi, bilmedim. Şol günden soň uly gelinlerim günde meniň üçin aýratyn nahar taýýarlap getirip başladylar. Özlerem ta getiren naharlaryny iýip, jamlaryny boşadyp ellerine berýänçäm, hem sözüme garaşyp otyrlar. Eger haýsydyr

diýenimden gapydan beýleki gelinlerim girdi. Biriniň elinde üstüne süzme dökülen bir şakäse manty, beýlekisiniň elinde bir şakäse börek bardy. Ýañija doýanam bolsam özüme agram salyp ikitinem iýdim. Köp ýimegiň gowulyk dälidigini bilsemem, şeýle agzybır, mährem gelinlerimiň göwnüne degip bilmen-ä. Gelinlerime hoş sözümi aýdanyndan soň, çykyp gtdiler. Yöne şondan soň meniň saglygym uzaga çekmedi. İçimden bir zat towlap başlady. Teý, bolmansoň «Tiz kömegi» çagyrdyk. Gelen lukman «Daýza, şu gün näme iýdiňiz?» diýip sorady, menem näme iýeniňi aýtdym. Tas onuň gözi hanasyndan çykypdy. «Beýdip özüňe kast etmeli däl ekeniň-dä, daýzal!» diýip jibrinberdi.

Şondan soň şu ýere getirdiler. Eňçe gün bäriläpşiňiz-de bejergi alyp ýatyrýn.

- Näme üçin hassahana düşeniň gelinleriň bilýämi?
- Ýok, bilenok.
- Bejergi alyp baraňsoň gelinleriň ýene öňki endiklerine tutberseler nädersiň?
- Näme bolsa görübereris. Gelinleriň göwnüne degmeýegim-ä çynymdyr.

Nurberdi DÄDEBAÝEW.

Milli saz guraby	Multifilm gahrymany	Günorta Amerikada bir döwlet	Tarada dokalyň gyrasarylyyüpek mata	Alada, gözgeçlik	Üzümiň bir sapakda yerleşen topbagy, hoşasy	«... sözi — akylyň gözü» (nakyl)	Enjamlaryň onlaýn söwda kompaniýasy	Dünýäde iň beýik dag nokatarynyň biri	Şweýsariýada meşhur sagat öndürýän kompaniýa	Sygyrň, sugunýň heniz ýaşyna ýetmedik çagasy	Edep-terbiýe, özüni alyp barýş kadalary, ahlak
→	→	→	→	«Akylyň» sözüniň iňlisçesi	→	→	→	→	→	→	→
Türkmen hanlarynyň biri	Kart oýnunda oglany şekillendirýän kart	Tertip, düzgün	→	Aýdyma degişi bolan, ses	Ukudan açmak, turuzmak	Ümlük	→	→	→	Türkiýede süýt öndürýän kompaniýa	Muskul, myssa
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
«Bal süýji, baldan-da... süýji» (nakyl)	Fizikanyň sesi öwrenýän bölümi	Bir zat üçin edilýän ökünç, ahmyr	Üýtgeşikden gowy, täsin	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Gurluşyk materialy	→	→	→	Merkezi Amerikada bir döwlet	Bigaýrat, gorkak	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Utmak ýagdaýy	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Daşaryurt gyz ady	Azarbaýjanyň halk ýazyjysy ... Rasul ogly	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Agrajak hamyla	Il, halk, adamlar	Gowaçanyň heniz açylmadyk hoz şekilli düwünçegi	→	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Telefonda ilkinji aýdylýan söz	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
Bir zady deň ika bölýän aralyk yer	Erkin	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→

4-njy SKANWORD

Oguljahan ORAŞOWA, Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünjä dilleri institutunyň talyby.

Bir sözlemde...

Angliýanyň Liga Kubogynyň (EFL Cup) ýarym finalynyň jogap oýunlarynda «Nýukas» öz meydançasynda «Southampton» toparyny Şon Longstaffyň gollary esasynda 2-1 utup...

Formula E boýunça möwsümiň 2-nji ýaryşy Saud Arabystanyň Diriyä şäherinde geçirilip, britaniýaly sürüjiler Sem Börd («Jaguar») hem-de Jeýk Dennisden («Andretti-Porsche») öňe saýlanan «Porsche» toparynyň germaniýaly sürüjisi Paskal Werlein ýeňiş gazandy.

Portugaliýanyň Kubogy ýaryşynyň finalynda «Porto» bilen «Sporting» duşuşygy, «Porto» topary güýçli garşydaşyny Stefen Estakiunyň hem-de Iwan Merkadoynyň gollary esasynda 2-0 ýeňdi...

Braziliýanyň Super Kubogy duşuşygynda «Palmeiras» topary «Flamengodan» 4-3 üstün çykyp (Weiga 37, 57 p, Gabriel Menino 45+3, 73 — Gabriel Barbosa 25 p, 50, Pedro 60), 6-njy gezek geçirilen ýaryşda ilkinji çempionlygyny gazandy.

Germaniýanyň Kubogy ýaryşynda «Ştutgart» myhmançylykda «Paderborn» 2-1, «Union Berlin» «Wolfsburg» 2-1, «Leipzig» «Hoffenhaym» 3-1, «Bawariýa» hem myhmançylykda «Maýns» 4-0 yeňip, çärek finala çykdy.

Ispaniýanyň Şa Kubogy duşuşygyň ýarym finalynyň bijeleri çekilip, «Real Madrid» «Barselona» bilen, «Osasuna» bolsa «Atletik Bilbao» bilen bije çekişdi (duşuşyklar 1-nji marta da 5-nji aprelede oýnalar).

Jokowiçiň 22-nji «Uly tuwulgasy»

Ýylyň ilkinji «Uly tuwulga» tennis ýaryşy bolan «Awstraliýa Açyk» bäsleşigi tamamlandy. 111-nji gezek geçirilen ýaryşda erkekleriň arasynda serbiýaly Novak Jokowiç, zenanlardan belarusty Aryna Sabalenka ýeňiş gazandy.

35 ýaşyndaky Novak Jokowiç finalda gresiýaly Stefanos Sispas bilen duşuşdy. 2 sagat 56 minutlap dowam eden duşuşygyň 1-nji setinde Jokowiç 6:3 öňe saý-

landy. 2-3-nji setleriň üňijisini taý-breki kesgiltip, Jokowiç 7:6 hasaplar bilen garşydaşyndan üstün çykdy. Umumylykda 3:0 öňe saýlanan Novak Jokowiç «Awstraliýa Açyk» 10-njy çempionlygyny gazandy.

24 ýaşyndaky Sispas bolsa 2021-nji ýyldaky «Fransiýa Açykdan» hem finalda Jokowiçden asgyn gelip, 2-nji sapa «Uly tuwulga» finalyndan eli boş gaýtdy.

ILKINJI «ULY TUWULGASY»

Zenanlaryň arasyndaky finalda-da belarusty Aryna Sabalenka bilen gazagystanly Elena Rybakina duşuşdy. Çekeleşikli geçen duşuşygyň 1-nji setinde 23 ýaşyndaky Rybakina 6:4 üstün çykdy.

Geçen ýyl «Wimbledonda» çempionlyk gazanan Rybakina «Uly tuwulga» ýaryşlaryndaky 2-nji finalynda ýeňiş sezewar boldy.

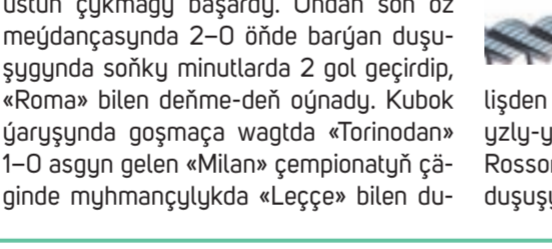

Antarktikanyň çür depesine çykdy

Ultra marafon ýlgajýsý bolan braziliýaly zenan türgen Fernanda Masiel täze rekord goýdy. Ol Antarktikanyň iň beýik dagy bolan 4 müň 892 metrlik Winson dagyna 6 sagat 40 minutda çykyp, bu babatda täze rekordyň eýesi boldy.

Ol — Çür depede -45 dereje sowuk howada durmak juda kyn. Bu meniň üçin täsin hem-de agyr tejribe boldy — diýip, beýanata berdi. Winson dagy her ýylkyň iň beýik nokadyň özünde jemleýän «Ýedi depe» kategoriýasynyň bir dagy hasaplanýar.

Masiel Winson dagyndan öň 2016-njy ýylda Güñorta Amerikanyň iň beýik nokady, Argentinadaky Akonkagua dagyna (5 müň 952 metr), 2017-nji ýylda-da Afrikanyň iň beýik dagy Kilimanjaro dagyna (5 müň 895 metr) çykypty.

Daniýanyň bassyr 3-nji çempionlygy

Gandbol boýunça Polşa bilen Şwesiýada geçirilen erkekleriň arasyndaky 28-nji Dünýä çempionaty tamamlandy. 20 günlük dowam eden çempionatda Daniýanyň ýygyny bassyr 3-nji çempionlygyny gazandy.

Bürünç medal ugrundaky duşuşykda Ispaniýa ýer eýesi Şwesiýany 39:36 hasabynda ýeňip, bassyr 2-nji, umumylykda 3-nji gezek 3-nji ýeri eýeledi.

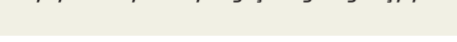
60 gol bilen çempionatyň iň netijeli oýunçysy bolan daniýaly Matinyň üstünligi bilen tamamlanan duşuşykda Rasmus Lauge 10 gol geçirip, toparynyň ýeňiş gazanmagyna saldamly goşant goşdy.

Netijede, Daniýanyň ýygyny yzly-yzyna 3 gezek çempionlyk gazanan ilkinji ýygyny boldy.

LeBron Jeýmsiň täze statistikalary

NBA-nyň super ýyldyz, garradygça rekordlarynyň sanyny artdyryýan we taryh rekordyň bosogasynda duran LeBron Jeýmsiň ýene bir täze statistikasyna hasaba alyndy. Ol topary «Los Angeles Leýkersiň» myhmançylykda «Nýu York Niksi» oweratýmda 129:123 hasap bilen ýeňen duşuşygynda 28 utuk, 10 ribaunt hem-de 11 asist görkezijiler bilen «triple-double» etdi.

«Milana» ne döw çaldy?

Italiýanyň çempionaty «Serie A»-nyň soňky çempiony «Milana» täze ýyly geçip şowlulyk nesip edenok. Geçen möwsümdä taryh çempionlyk gazanan «Milan» 2023-nji ýyldaky 7 duşuşygyňyň diňe 1-inde ýeňiş gazandy.

Stefano Pioliniň şagirtleri şol 7 duşuşykda diňe myhmançylykda «Salernitanadan» 2-1 hasabynda üstün çykmagy başardy. Ondan soň öz meydançasynda 2-0 öňde barýan duşuşygynda soňky minutlarda 2 gol geçirip, «Roma» bilen deňme-deň oýnady.

Kubok ýaryşynda goşmaga wagtda «Torinodan» 1-0 asgyn gelen «Milan» çempionatyň çäginde myhmançylykda «Leççe» bilen du-

şuşdy. Ýer eýeleriniň 2-0 öňe saýlanan duşuşygynda «Milan» hasaby deňläp, üe-

lişden halas boldy. Ondan soň «Milanyň» yzly-yzyna ulý hasaply üeňişleri başlady. Rossonerler ilki Italiýanyň Super Kubogy duşuşygynda Saud Arabystanynda oýna-

lan oýunda köne bäsdeşi «Interden» 3-0 asgyn geldi. Ondan soň myhmançylykda «Lasiödan» 4-0 utuldy. Soňky sapa hem öz meydançasynda «Sassuol» bilen duşuşygy, oktyabr aýyndan bäri üeňiş gazanyp bilmän gelýän bu topar 5-2 hasabynda üeňildi.

Mahlasý, «Milan» şol 7 duşuşykda 18 gol geçirdi. «Milan» topary Ýewropanyň öňdebarýjy 5 çempionatyndaky klublaryň arasyndaky soňky duşuşyklarynda iň köp gol geçiren topar hökmünde hasaba alyndy. Sanawyň lideri «Napoliden» 15 utuk yza galan «Milanyň» indiki duşuşygynda «Inter» bilen bolar. 5-nji fewraldaky bu duşuşyk 00:45-de başlanar.

ITALIÝALY TÜRGENLER ÖNE SAÝLANDY

Finliýandiýanyň Espoo şäherinde geçirilen figuraaly tympak boýunça Ýewropa çempionaty tamamlandy. Erkekleriň arasyndaky ýaryşda fransiýaly Adam Siao Him Fa altyn medala mynasyp boldy.

Zenanlaryň arasynda gruziýaly Anastasiýa Gubanowa altyn, belgiýaly Leona Hendriks kümüş, şwesiýaly Kimmi Repond bürünç medala mynasyp boldy.

Jübütieýin bäsleşikde-de münberin ilkinji 2 basgançagy-na italiýaly türgenler çykdy. Sara Konti bilen Nikkolo Maççii altyn, Rebekka Jilardi bilenem Filippo Ambrosini kümüş medal gazandy.

Buzda tans etmek ýaryşynda-da altyn medaly italiýanlar gazandy. Şarlen Genar bilen Marko Fabbri ikisi hemmeden köp utuk toplamagy başardy. Bu ugurda britaniýaly Lilah Fear bilen Lewis Gibson ikisi 2-nji, finliýandiýaly Yuulia Turkkiila bilen Mattias Wersluis ikisi 3-nji orny eýeledi.

Transfere 6,5 milliard dollar sarp edildi

FIFA-nyň berýän maglumatlaryna görä, futbol klublary geçen 2022-nji ýylda oýunçy transferine 6,5 milliard dollar sarp edipdir. Bu bolsa 2021-nji ýyly garanynda, 33,5 gäterim köp diýmekdir.

Futbol klublary 2021-nji ýylda transfere 4,86 milliard dollar möçberinde maýa goýupdy. Klublar geçen ýylyk harçlary 6,5 milliard dollaryň 3,53 milliardyny 18-23 ýaşyndaky futbolçylaryň transferi üçin sarp etdi.

Töleg edilip, transfer edilen futbolçylaryň 70 gäterimi 1 million dollardan pes baha transfer edildi. Braziliýaly futbolçylar iň köp transfer tölegi tölenen futbolçy bolup, klublar sampaçylar üçin 843,2 million dollar harçlady.

591,5 million dollar bilen fransiýaly futbolçy 2-nji orunda barýar. Transferlere iň köp inlis klublary pul goýberdi. Olar geçen ýyl futbolçy trans-

ferine 2,2 milliard dollar sarp etdiler. Inlis klublary ilkinji gezek 2 milliard dollardan geçdi. Iň köp gazanç eden klublar bolsa, fransuz klublary bolup, 740,3 million dollar girdeji gazandylar.

Germaniýa soňky çempiondan üstün çykdy

Ot hokkeýi boýunça erkekleriň arasynda Hindistanda geçirilen 15-nji Dünýä Kubogunda Germaniýanyň ýygyny ýeňiji boldy. Germaniýanyň ýygynyň finalda soňky çempion Belgiýanyň ýygynyňy bilen duşuşdy.

Duşuşygyň esasy wagty 3:3 hasabynda deňlikde tamamlandy. 2:0 öňe saýlanan Belgiýanyň ýygynyňy üstünligini gorap bilmedi (Wellen 29, Pelliat 41, M. Grambus 48 — Wan Aibel 10, Kosyns 11, Boon 59). Netijede, oýundan soňky penalti urgularynda 5:4 öňe saýlanan Germaniýanyň ýygynyňy 2002-nji we 2006-njy ýyllardan soň Dünýä Kubogyň eýelemegi başardy.

3-nji ýer üçin geçirilen duşuşykda Niderlandlaryň ýygynyňy Awstraliýanyň ýygynyňy 3:1 hasabynda ýeňip, 3-nji gezek bürünç medala mynasyp boldy.

Germaniýaly Niklas Wellen çempionatyň iň ökde oýunçysy diýlip saýlandy. 9 gezek tapawuttanan awstraliýaly Jeremi Heýward bolsa iň netijeli hokkeýçi boldy.

15-nji gezek geçirilen çempionatda Pakistanyň 4, Niderlandlaryň, Awstraliýanyň hem-de Germaniýanyň 3, Hindistandan bilen Belgiýanyň hem 1 çempionlygy bar.

LA LIGA (19) — 15 gol

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Almeriýa-Espanýol, Real Madrid, Real Sociedad, etc.

SERIE A (20) — 30 gol

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Bolonyýa-Spesiýa, Napoli, Inter, etc.

LIGUE 1 (21) — 29 gol

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Anže-Aýaçço, Lille-Klermon, etc.

BUNDESLIGA (18) — 28 gol

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Leipzig-Ştutgart, Borussia Dortmund, etc.

FRANSIÝANYŇ ÇEMPIONATY LIGUE 1

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include PSG, Marseille, Lyon, etc.

GERMANIÝANYŇ ÇEMPIONATY BUNDESLIGA

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Bayern, Borussia Dortmund, etc.

ITALIÝANYŇ ÇEMPIONATY SERIE A

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Napoli, Inter, Juventus, etc.

ESPANIÝANYŇ ÇEMPIONATY LA LIGA

Table with 10 columns: Or., Toparlaryň, O, Y, D, U, P, U. Rows include Real Madrid, Barcelona, Atletico, etc.

Table with 5 columns: Or., Iň köp pökgi geçirilenler, Gol, Topar, Oýunçy.

Table with 5 columns: Or., Iň köp pökgi geçirilenler, Gol, Topar, Oýunçy.

Table with 5 columns: Or., Iň köp pökgi geçirilenler, Gol, Topar, Oýunçy.

Table with 5 columns: Or., Iň köp pökgi geçirilenler, Gol, Topar, Oýunçy.

«NAPOLI» ARANY AÇYAR

Italiýanyň çempionaty «Serie A»-da sanawyň lideri «Napoli» öz meydançasynda «Romadan» 2-1 üstün çykdy.

17-nji minutda çempionatyň iň netijeli hüjümeçisi Osimheniň goly bilen öňe saýlanan «Napoli» derwezesinden deňlik dulongy 75-nji minutda El-Saariawy geçirdi.

Yöne yzly-yzyna hüjüm gusan «Napoli» 86-njy minutda oýna soň gowşalan Simeoneniň goly bilen ýeňiş gazanmagy başardy. «Interiň» myhmançylykda «Kremoneseni» Lautara Martinesiniň gollary bilen 2-1 yeňen tapgyrynda «Milan» öz meydançasynda oktyabr aýyndan bäri ýeňiş gazanyp bilmän gelýän «Sassuolodan» 5-2 hasabynda asgyn geldi.

da öz meydançasynda «Monzadan» 2-0 utuldy. «Monza» topary 1930-njy ýyldan soň «Yuwentusy» ilkinji 2 duşuşygynda yeňen ilkinji klub boldy.

«Monzadan» öň 1930-njy ýylda «Inter» ilkinji 2 duşuşygynda «Yuwentusy» yeňipdi.

Ispaniýanyň çempionatynda sanawyň lideri «Barselona» ýene-de Pedriniň ýeke-täk goly bilen ýeňiş gazandy.

Katalonlar myhmançylykda «Žironadan» 1-0 hasabynda üstün çykdy. «Barselonadaky» 100-nji jümçisi Osimheniň goly bilen öňe saýlanan «Napoli» derwezesinden deňlik dulongy 75-nji minutda El-Saariawy geçirdi.

Fransiýanyň çempionatynda soňky 7 günüň dowamynda topar-

dançasynda «Ayntrahty» kabul eden münhenlileriň bu duşuşygy hem 1-1 hasabynda tamamlanyp, olar yzly-yzyna 3-nji duşuşygynda seýle netije görkezdi.

Dortmundyň «Borussiýasy» myhmançylykda «Baýeri» Adeýemi we Tapsobanyň (ö.d.) geçirýen gollary esasynda 2-0 utdy. Çempionatyň ýeke-täk şäher derbisi bolan Berlin derbisinde «Union» myhmançylykda «Hertany» 2-0 hasabynda ýeňiş sezewar etdi.

3-nji fewral: Çelsi — Fulham (01:00). 4-nji fewral: Ewerton — Arsenal (17:30), Borussia Dortmund — Frayburg (19:30) PSZ — Tuluza (21:00).

5-nji fewral: Spesiýa — Napoli (16:30), Malýorka — Real Madrid (18:00), Feyenoord — PSW (18:30), M. Ýunaýted — Kristal Palas (20:00), Wulwerhempton — Liwerpul (20:00), Galatasaray — Trabzonspor (21:00), Tottenham — Man. Siti (21:30), Wolfsburg — Bawariýa (21:30), Inter — Milan (00:45), Marsel — Nissa (00:45), Barse-lona — Sewiliýa (01:00).

«Bundesligada» sanawyň lideri «Bawariýa» toparyna arakesmeden soň yeňiş gazanmak başardanak. Öz meý-

«Çelsi» çempionatyny rekordyny täzeledi

● Angliýanyň «Çelsi» topary transferden doýmaýandygyny ýene bir ýola subut etdi. Gysky transfer möwsüminiň iň soňky minutlarynda londonlylar «Benfikanyň» argentinaly ýarymgoragçysy Enzo Fernandezi 121 million ýewro transfer etdi. «Çelsiniň» portugal klubuna tölen bu pul mukdary «Premier Liganyň» taryhnyň iň gymmat transfer hökmünde hasaba alyndy. «Çelsi» kluby Argentinanyň Dünýä Kubogyny gazanmagynda ulý rol oýnan 22 ýaşly oýunçy bilen 2031-nji ýylyň tomsuna çenli, ýagny uzak möhletleýin şertnama baglaşdy. «Benfika» topary geçen tomsuda 10+8 million ýewro transfer eden Enzo Fernandezi transferinden gazanan 121 million ýewrosynyň 34 million ýewrosyny oýunçynyň ozalky kluby «Riwer Pleýtýe» berer. Enzo Fernandez «Benfikada» umumylykda 24 oýunda 4 gol geçirdi.

«Çelsi» topary gysky transfer möwsüminde 9 futbolçyny düzümine goşdy. Londonlylar şol 9 futbolçy üçin 323,5 million ýewro töledi. Bu bolsa Ýewropanyň öňdebaryjy beýleki 4 çempionatynyň (La Liga, Serie A, Bundesliga hem-de Ligue 1) klublarynyň transfere goýberen pul mukdarynyň köp diýmekdir (256 million ýewro).

● «Bundesliganyň» çempiony we häzirkî wagtda-da sanawyň lideri «Bawariýa» topary «Manchester Sitiňiň» portugalaly ýyldyzy, sag we çep gyrakly goragçysy Žoaõ Kancelony transfer etdi. 28 ýaşyndaky oýunçy täze klubunda möwsümiň ahyryna çenli kärendesine oýnar. Çempionatda soňky 3 tapgyry 1- deňlikde tamamlan «Bawariýa» Kancelony ymykly transfer etmek islese, onda tomsuda 70 million ýewrony iňlis klubuna bermeli bolar. Kancelo täze klubunda 22-nji belgili köýnekde çykyş eder. «Benfikanyň» futbol akademiasynda kemala gelen Kancelo, Ispaniýanyň «Walensiýa», Italiýanyň «Inter», «Yuwentus» klublarynda-da oýnady. Ol 2019-njy ýylda «Manchester Sitiňiň» düzümine goşulypdy.

● Italiýaly ýarymgoragçy Žoržinio Londonyň «Çelsi» klubundan şäheriň başga bir güýçli klubuna – «Arsenala» transfer boldy. Asly brazili bolan 31 ýaşyndaky futbolçy topçular bilen 1,5+1 ýylyk şertnama baglaşdy. «Çelsiden» öň «Napolide» oýnan Žoržinio 2018-nji ýylda iňlis klubunyň düzümine goşulypdy. Ol täze klubunda 20-nji belgili köýnekçäni geýer. Žoržinio «Çelside» 4 kubok gazanyp, şolaryň biri UEFA Çempionlar Ligasynyň çempionlygydyr. Žoržinio «Çelside» 4,5 möwsüm çykyş edip, 213 duşuşykda 29 gezek tapawutlandy.

Transfer täzelikleri

● «Premier Liganyň» wekili «Wulwerhempton» topary Braziliýanyň «Flamengo» toparyndan 21 ýaşly ýarymgoragçy Žoaõ Gomesi 5,5 ýylyk şertnama bilen 18,5 million dollara transfer etdi.

● «Sewiliýanyň» daniýaly ýarymgoragçysy Tomas Dileni täzeden «Bundesliga» dolanyp, 31 ýaşyndaky oýunçy «Hoffenhaým» topary bilen möwsümiň ahyryna çenli kärendesine şertnama baglaşdy.

● «Nýukasli» kluby «Ewertonyň» angliýaly ýarymgoragçysy Antoni Gordony 40+5 million funt sterlinge transfer edip, 21 ýaşyndaky oýunçy bilen 5,5 ýylyk şertnama gol çekişdi.

● Italiýanyň «Yuwentus» klubunyň amerikaly ýarymgoragçysy Weston Makkeni «Premier Liganyň» wekili «Lidsiň» düzümine goşulyp, 24 ýaşyndaky ýarymgoragçy möwsümiň ahyryna çenli bu klubda kärendesine oýnar (möwsümiň ahyrında ymykly transfer edip biler).

● Ispaniýanyň «Sewiliýa» kluby Fransiýanyň «Marsel» toparyndan senegally ýarymgoragçy Papa Geýe bilen düzümini güýçlendirip, 24 ýaşyndaky oýunçy bilen möwsümiň ahyryna çenli kärendesine ylaşyk gazandy.

● «Tottenham» topary «Çelsiniň» 19 ýaşly iňlis

sunna çenli şertnama gol çekişdi.

● «Manchester Yunayted» topary 25 ýaşyndaky angliýaly goragçysy Aksel Tuanzebeni möwsümiň ahyryna çenli kärendesine «Stok Siti» toparyna ugratdy.

● «Tottenham» topary «Sportingiň» 23 ýaşyndaky portugalaly goragçysy Pedro Porryny möwsümiň ahyryna çenli kärendesine düzümine goşup, gerek bolan ýagdaýynda-da tomsuda 45 million ýewro berip ymykly transfer edip biler.

● Londonyň «Fulham» topary şäheriň başga bir kluby «Arsenalyň» 31 ýaşyndaky portugalaly goragçysy Sedrik Soaresi möwsümiň ahyryna çenli kärendesine transfer etdi.

● «Premier Liganyň» «Southampton» topary Fransiýanyň «Renn» toparynyň 20 ýaşyndaky ganaly wingeri Kamal Sulemany klub üçin rekord baha bolan 22 million funt sterlinge transfer edip, onuň bilen 2027-nji ýylyň tomsuna çenli şertnama baglaşdy.

● «Fulham» topary «Serie A»-nyň wekili «Torinonyň» 26 ýaşyndaky serbiýaly ýarymgoragçysy Saşa Lukić bilen 4,5+1 ýylyk şertnama baglaşyp, onuň transferi üçin italyan toparyna 8 million funt sterling berer.

hüjümçisi Jud Sunsap-Belli 2025-nji ýylda çenli şertnama bilen düzümine goşdy we ol täze klubunyň U19 düzüminde çykyş eder.

● Italiýanyň «Udinez» kluby Meksikanyň «Tigres» klubunyň 30 ýaşyndaky fransuz ýarymgoragçysy Florian Towne bilen 2,5 ýylyk şertnama baglaşdy.

● Italiýanyň «Roma» kluby Angliýanyň «Lids» toparynyň ispaniýaly goragçysy Diego Llorenteni möwsümiň ahyryna çenli kärendesine transfer edip, gerek bolan ýagdaýynda-da 29 ýaşly oýunçyny tomsuda ymykly düzümine goşup biler.

● «Bundesliganyň» güýçli klublaryndan «Borussia Dortmund» topary 29 ýaşyndaky belgiýaly ýarymgoragçysy Torgan Hazary Niderlandlaryň PSW toparyna kärendesine ugratdy.

● «Kristal Palas» kluby «Ştutgartiň» 20 ýaşly fransuz ýarymgoragçysy Nauru Ahamadany 12 million ýewro transfer edip, 3,5 ýylyk şertnama baglaşdy.

● «Arsenal» kluby 2021-nji ýylda «Anderlehtden» transfer eden 23 ýaşyndaky belgiýaly ýarymgoragçysy Alber-Mboýo Lokongany möwsümiň ahyryna çenli Londonyň başga bir kluby «Kristal Palasa» ugratdy.

● «Tottenham» kluby bilen şertnamasyny ýatýran 31 ýaşyndaky irlandiýaly sag gyrakly goragçy Mett Doherti möwsümiň ahyryna çenli Madridiň «Atletikosynda» oýnar.

● «Nottingham Forest» topary «Nýukaslyň» 30 ýaşly brazili goragçysy Felipeňi 2,3 million ýewro transfer edip, onuň bilen 2024-nji ýylyň tom-

● Rimiň «Lasio» kluby möwsümiň 1-nji aýlaryny «Aýntrahtda» geçiren «Yuwentusyň» 23 ýaşyndaky italyan ýarymgoragçysy Luka Pellegrini möwsümiň ahyryna çenli kärendesine transfer etdi.

● Bary-ýogy 7 duşuşykda meýdança çykan 27 ýaşyndaky ispaniýaly goragçy Hektor Belleri «Barselonany» terk edip, Lissabonyň «Sporting» toparynyň düzümine goşuldy (möwsümiň ahyryna çenli kärendesine).

● «Nottingham Forest» topary PSZ-niň kosta rikaly ýyldyz derwezeçisi Keýlor Nawasy möwsümiň soňuna çenli kärendesine transfer etdi.

● «Manchester Yunayted» topary «Bawariýanyň» 28 ýaşyndaky awstriýaly ýarymgoragçysy Marsel Sabitseri möwsümiň ahyryna çenli kärendesine düzümine goşdy (gerek bolan ýagdaýynda ymykly transfer hem edip biler).

● Angliýanyň 3-nji ligasynyň wekili «Derbi Kaunti» topary «Tottenhamyň» 21 ýaşly iňlis ýarymgoragçysy Harwi Waýty möwsümiň ahyryna çenli kärendesine şertnama bilen transfer etdi.

● «La Liganyň» wekili «Selta» topary möwsümiň 1-nji ýarymyny «Galatasarayda» geçiren «Benfikanyň» 30 ýaşyndaky şweýsariýaly hüjümçisi Haris Seferowići düzümine aldy (kärendesine).

● «Nottingham Forest» topary «Nýukaslyň» 30 ýaşyndaky hüjümçisi Jonjo Şelwini 2,5 ýylyk şertnama bilen transfer etdi.

ÇEMPIONATDA 251 OÝUNDAN BÄRI ÇYKYŞ EDIP GELÝÄRDI

► Futbol oýnundaky iň esasy zatlaryň biri gazanylan üstünlikde, gowy görkezijilerde yzygiderligi saklamak bolup, bu juda kyn iş. Ýöne muňa garamazdan, käbir futbolçylara gowy görkezijiler boýunça yzygiderligi saklamak kyn hem bolsa başardýar. Şolaryň biri-de «La Liganyň» wekili, Bilbao şäheriniň «Atletik» toparynyň ispaniýaly futbolçysy Inaki Williams bolup, ol 7 ýylda golaý wagtdan bäri çempionatda bir duşuşyk

hem goýbermän oýnap gelýärdi. Williams şol döwürde ne jerime, ne-de şikes aldy. Ýazylmadyk kanuna görä, diňe baskylaryň çykyş edýän bu klubunda Inaki Williams 2014-nji ýyldan bäri oýnady. Ol 2014/15 möwsüminde 19, 2015/16 möwsüminde-de 25 oýunda meýdança çykdy. Şol 25 duşuşygyň soňky 5-sini yzygiderli oýnap, ondan öňki 20 oýunda käbir duşuşyklary goýberipdi. Şol möwsümde ol 33-nji tapgyrda, ýagny 2016-njy ýylyň 7-nji aprelinde «Malaganyň» garşysyna geçiren duşuşykda oýnamady. Asly ganaly bolan Inaki Williams şol günden soň klubunyň «La Ligadaky» ähli duşuşygynda meýdança çykdy. Bu ýagdaý tä şu möwsümiň 19-njy tapgyryndaky «Selta Wigo» duşuşygynda çenli dowam etdi. Ýagny Williamsyň bu täsin rekordy 6 ýyl 9 aý 22 gün diýlende tamamlandy. Bu duşuşykdan öň Ispaniýanyň Şa Kubogy ýaryşynda «Walensiýany» 3-1 ýeňen «Atletik» toparynyň 2 golunyň pasyny hem beripdi. Şondan soň garaşylmadyk ýagdaýda myşsalarýnda emele gelen agyry onuň indiki oýunda ätiýaçda oturmagyna-da päsgel berdi we onuň bu täsin hasabaty tamamlandy. 28 ýaşyndaky hüjümçi «La Ligada» yzly-yzyna 251 oýun oýnap, çempionatnyň rekordyny ep-esli ösdürdi. Ondan

öň Antonio Larranýage 202 oýun bilen rekordnyň eýesidi. «La Ligadan» aşaky liga düşmedik 3 klubnyň biri bolan «Atletik Bilbao» toparynyň ýyldyzy 2015/16 möwsüminde 5, 2017/18 möwsüminde 2021/22 möwsümine çenli her möwsümde 38, bu möwsümde-de 18 – jemi bassyr 251 duşuşyk geçirdi. Ol şolaryň käbirinde ätiýaçdan oýna girenem bolsa, umumylykda esasy düzümde meýdança çykdy (2018/19 möwsüminde 36 oýunda esasy düzümde oýnady). Inaki Williams şol 251 oýunda 50 gol geçirip, 51 goluň pasyny berdi. Inaki Williams derwezeçi bolman, Ýewropanyň öňdebaryjy çempionatlarında yzygiderli iň köp duşuşyk geçiren futbolçy rekordyny-da geçen ýylyň güýz aýlarynda täzelaýdy. Bu ugrda ozalky rekord germaniýaly goragçy Manfred Binza degişli bolup, ol «Bundesligada» 1980-nji ýyllaryň 2-nji ýarymında hem-de 1990-njy ýyllaryň 1-nji ýarymında «Aýntrahtda» toparynda 246 oýny goýbermän meýdança çykypdy.

REKORD 442 OÝUN BILEN SEPP MAYERE DEGIŞLI

● Umumylykda Ýewropanyň öňdebaryjy 5 çempionatynda bu ugrdaky rekord hem germaniýaly derwezeçi Sepp Mayere degişlidir. 1962-1980-nji ýyllarda «Bawariýanyň» derwezesini goran rowaýaty derwezeçi şol ýyllarda 13 möwsüm ýeke oýun hem goýbermedi. Häzirkî wagtda 78 ýaşyndaky derwezeçi yzly-yzyna 442 «Bundesliga» duşuşygynda meýdança çykyp, gaýtalanmasy juda kyn rekordy goýupdy. Angliýanyň «Premier Ligasynyň» rekord hem derwezeçi degişli bolup, amerikaly Bred Fridel APL-de yzly-yzyna 310 oýunda «Bläkbörn», «Aston Willa» hem-de «Tottenham» toparlarynyň derwezesini gorady. Fransiýanyň çempionaty «Ligue 1»-iň rekordynyň eýesi tutuş karýerasyny diýen ýaly «Oser» toparynda geçiren fransiyaly derwezeçi Fabien Kul bolup, ol bassyr 307 duşuşykda meýdança çykdy. Italiýanyň çempionaty «Serie A»-da rekord rowaýaty derwezeçi Dino Zoffa degişlidir. Edil Sepp Maýer ýaly 28-nji fewralda doglan 80 ýaşyndaky derwezeçi 11 ýyllap 330 oýunda «Yuwentusyň» derwezesini gorady. Ol jemi 332 duşuşyk («Napolide» 2 oýun) bilen rekordnyň eýesidir.

«NAPOLIDEN» SOŇ «ROMANY» HEM ÝARYŞDAN ÇYKARDY

► Italiýanyň Kubogy ýaryşynda çäryk finalda «Inter» öz meýdançasynda «Atalantany» Darmianyň (57) ýeke-täk goly bilen 1-0 ýeňdi. «Fiorentina» hem öz meýdançasynda «Torinony» Ýowić (65) we Koneñiň (90) gollary esasynda 2-1 hasabynda ýeňiş sezewar etdi. «Serie A»-da 20 oýunda ýeňiş gazanyp görmedik «Kremonese» topary «Napoliden» soň «Romany»

hem ýaryşdan çykardy. Myhmançylykda «Roma» bilen duşuşan «Kremonese» toparynyň gollaryny Sireli

Dessers (28 p) bilen Zeki Çelik (49 ö.d.) geçirdi. Belottiniň 90+4-nji minutdaky goly rimilere ýeňiş üçin ýeterlik bolmady. «Kremonese» topary soňky 18 ýylda kubok ýaryşynda ýarym finala çykan ilkinji topar boldy. 4-5-nji hem-de 25-26-njy aprelede oýnaljak ýarym final duşuşyklarynda «Kremonese» «Fiorentina» bilen, «Inter» bolsa «Yuwentus» ýa-da «Lasio» bilen duşuşar.

ZAMAN TURKMENISTAN

ZAMAN TURKMENISTAN

GADYRLY OKYJYLAR!

«Zaman-Türkmenistan» gazetiniň 2023-nji ýylyň I ýarym ýylygynyň 4 aýlygy üçin abuna ýazylyşygy dowam edýär.

INDEKSI 69477

«Zaman-Türkmenistan» gazetiniň elektron görnüşine turkmenmetbugat.gov.tm internet sahypasynda, şonuň ýaly-da onuň «Türkmenmetbugat» mobil goşundysynda «Pudak gazet-žurnallary» atly bukjany saýlap, gazetiniň elektron neşirine abuna ýazylyp bilersiňiz.

№ 1-17-32-9

BAY BAHÄ
HUSUSY KÄRHANASY

BAHA KESMEK ОЦЕНКА

Jaýlara we awtoulaglara baha kesmek

Оценка домов и автомобилей

+993 64 019353
+993 12 231596
baybaha22@gmail.com

Aşgabat şäheri, Bagtyýarlyk etraby
4-nji Warşawa geçelgesiniň 30-njy jaýy.

DAŞARY ÝURDA GITMEKÇIMI? HOWLUKMA! JAŇ ET!

«YÖRITE TELEFONYŇ» BELGISI:
(+993 12) 46-35-14

İşlemäge, okuwa, syýahata ýa-da öz dostlaryňyzyň, tanyşlaryňyzyň çakylyşygy boýunça daşary ýurda gitmeği meýilnamalaşdyryşyňyzy?

Daşary ýurda gitmeğiň düzgünleri we daşary ýurtda bolýan wagtyňyzy howpsuz geçirmek üçin goşmaça maglumat almaga «Yörite telefona» jaň ediji! Biz «Yörite telefon» boýunça aýan etmezlik şerti bilen tölegsiz maslahatlary berjäs.

röwşen aýakgaplary

HALAN AÝAKGABYŇYZY ONLAÝN SATYN ALYŇ!

WWW.ROWSHEN.COM.TM **BUY NOW**

100% LEATHER
EVA SOLE
ERGONOMIC

+993 12 21 63 06 +993 64 14 14 19

BITARAP TURKMENISTAN AVE., 91/1, ASHGABAT, TURKMENISTAN (GADAMLY STORE)

WWW.ROWSHEN.COM.TM

S/B: 612131000271